

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

MAGYARORSZÁG
ELÉRT EREDMÉNYEKRŐL SZÓLÓ ÉVES JELENTÉSE
2025

2025. április

TARTALOM

1.	Áttekintés, konzultációs folyamat	4
2.	A nettó kiadási pálya tiszteletben tartására vonatkozó információk.....	5
3.	Makrogazdasági forgatókönyv és feltételezések	6
3.1.	Növekedés	7
3.2.	Infláció	8
3.3.	Munkaerőpiac.....	9
3.4.	Potenciális növekedés	9
3.5.	Strukturális egyenleg	10
4.	Költségvetési fejlemények.....	11
4.1.	A 2024. évi költségvetés teljesülése	11
4.2.	A 2025. évi költségvetési folyamatok	12
4.3.	Költségvetési kitekintés	15
5.	RRF támogatások és -hitelek	19
6.	Reformokra és beruházásokra vonatkozó információk	20
6.1.	Növekedésösztönző politikák	20
6.1.1.	Vállalkozásfejlesztés, termelékenységjavítás.....	21
6.1.2.	Kutatás-fejlesztés és innováció	21
6.1.3.	Digitalizáció	22
6.2.	Adózás.....	23
6.3.	Üzleti környezet, szabályozás	24
6.3.1.	Közigazgatás	24
6.3.2.	Közkidadások hatékonysága.....	25
6.3.3.	Antikorrupció.....	25
6.4.	Foglalkoztatáspolitiká	26
6.5.	Demográfia	28
6.5.1.	Családpolitika	28
6.5.2.	Lakáspolitiká	29
6.6.	Szegénység elleni küzdelem, társadalmi felzárkózás	30
6.7.	Oktatás.....	32
6.7.1.	Köznevelés.....	32
6.7.2.	Felsőoktatás	33
6.7.3.	Szakképzés.....	34
6.7.4.	Felnőttképzés	36
6.8.	Egészségügy.....	36
6.9.	Fenntartható gazdaság	37
6.9.1.	Energiapolitika.....	37
6.9.2.	Zöld közlekedés	38
6.9.3.	Fenntartható környezet	39

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: A költségvetési felügyelethez szükséges egységes operatív mutató	5
2. táblázat: Fő változók.....	5
3. táblázat: Makrogazdasági fejlemények	6
4. táblázat: Külső fejlemények.....	7
5. táblázat: A 2024. évi költségvetés teljesülése	11
6. táblázat: A megfigyelt nettó kiadás levezetése	14
7. táblázat: A kiterjesztett kontrollszámla	14
8. táblázat: Költségvetési fejlemények	16
9. táblázat: A diszkrecionális kiadási és bevételi intézkedések becsült hatásai	18
10. táblázat: RRF-támogatások.....	19
11. táblázat: RRF-hitelek.....	19
12. táblázat: A reformok és beruházások terén elért eredmények.....	42

1. ÁTTEKINTÉS, KONZULTÁCIÓS FOLYAMAT

Magyarország Kormánya továbbra is elkötelezett a költségvetési hiány fokozatos mérséklése és az adósságráta csökkentése iránt, ezzel is biztosítva a gazdasági növekedés szempontjából is kulcsfontosságú makrogazdasági stabilitást. Ezekkel a célokkal összhangban készült Magyarország középtávú költségvetési-strukturális terve (továbbiakban: terv), amelyben a felvázolt költségvetési pálya mellett az államadósság csökkenő pályára áll, a GDP-arányos államháztartási hiány pedig fokozatosan 3% alá mérséklődik.

Az Európai Parlament és a Tanács 2024/1263 rendelete (továbbiakban: EU rendelet) szabályozza az elért eredményekről szóló éves jelentés tartalmi követelményeit. A C/2024/3975 Közlemény (továbbiakban: közlemény) további iránymutatást nyújt a rendelet alkalmazásáról.

A Nemzetgazdasági Minisztérium, a Költségvetési Tanács, a Magyar Nemzeti Bank, valamint az Állami Számvevőszék munkatársai április 17-én egyeztettek az elért eredményekről szóló éves jelentés (továbbiakban: jelentés) formai és tartalmi elemeiről. A megbeszélésen a résztvevők tárgyalták a nettó kiadás

számításának módszertanát és a jelentés európai szemeszteren belül betöltött helyét. A jelentést a Nemzetgazdasági Minisztérium április 29-én megküldte a Költségvetési Tanács részére.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés a közleményben felvázolt struktúrát követi. A 2. fejezet bemutatja fő költségvetési eredményadatokat, köztük a nettó kiadási pályát. A 3. fejezet a legfrissebb makrogazdasági fejleményeket összegzi. A 4. fejezet információkkal szolgál az éves költségvetésekben szereplő intézkedésekről, a 2024 és 2025. évi költségvetés teljesüléséről, valamint a 2026. évi költségvetés előkészítéséről. Az 5. fejezet az RRF támogatásokkal és az RRF-hitelekkel kapcsolatban nyújt áttekintést. A 6. fejezet a tervben bemutatott reformok előrehaladásáról számol be. Különálló mellékletek tartalmazzák a CeSaR-ból kinyert tagállami jelentést (1. számú melléklet) és a FENIX-ből kinyert tagállami jelentést (2. számú melléklet).

2. A NETTÓ KIADÁSI PÁLYA TISZTELETBEN TARTÁSÁRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A nettó kiadások Európai Tanács által Magyarországra nézve jóváhagyott növekménye 2024-re 4,6%, 2025-re 4,3% volt. A tavalyi tényadatok szerinti 2,3%-os, és az idén várható 7,4%-os növekmény azt jelenti, hogy a nettó kiadás kumulált eltérése 2024-2025-ben a GDP 0,3%-át teszi ki. Az 1. táblázat foglalja össze a nettó kiadások főbb értékeit 2024-ben és 2025-ben. A 2. táblázat foglalja össze a fő költségvetési változókkal kapcsolatos eredményeket és előrejelzéseket.

A nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadásokra vonatkozó prognózis szerinti 7,4%-os növekedés 1,3 százalékponttal magasabb, mint a tervben előre

jelzett 6,1%-os ütem. Ennek oka nem a 2025-ös kiadási szint tervet meghaladó alakulására vezethető vissza, hanem a bázishatásra: arra, hogy a 2024-es nettó kiadás növekmény lényegesen alacsonyabban alakult.

A 2025-ös évben tehát tartjuk azt a kiadási pályát (a korrigált nettó kiadási aggregátum mutató alakulása alapján), ami a tervben bemutatásra került. Az 4,1%-os várható hiány mellett az államadósság (a magyar Alaptörvénynek és az uniós szabályozásnak megfelelően) 73,1%-ra csökkenhet.

1. táblázat: A költségvetési felügyelethez szükséges egységes operatív mutató

	2024	2025
Tanácsi ajánlás		
1a. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások (növekedési ráta)	4,6	4,3
2a. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások (kumulatív növekedési ráta)	4,6	9,1
Eredmény / előrejelzés		
1b. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások (növekedési ráta)	2,3	7,4
2b. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások (kumulatív növekedési ráta)	2,3	9,8

2. táblázat: Fő változók

	2023	2024	2025
		% GDP	
1. Nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel	-6,7	-4,9	-4,1
2. Strukturális egyenleg	-6,0	-3,3	-2,4
3. Strukturális elsődleges egyenleg	-1,3	1,6	1,5
4. Bruttó adósság	73,0	73,5	73,1
5. Bruttó adósság változása	-0,9	0,5	-0,3

3. MAKROGAZDASÁGI FORGATÓKÖNYV ÉS FELTÉTELEZÉSEK

A jelentés makrogazdasági előrejelzése és külső feltevései a 2025. március 31-ig tartó időszakot veszik figyelembe. A 2023-2025 közötti időszak legfontosabb

makrogazdasági mutatóit a 3. táblázat mutatja be. A külső környezetre vonatkozó feltételezéseket a 4. táblázat tartalmazza.

3. táblázat: Makrogazdasági fejlemények

GDP	ESA-kód	2023 Mrd Ft	2023 növekedési ráta	2024	2025
1. Reál-GDP	B.1*g		-0,8	0,5	2,5
2. GDP-deflátor			15,2	7,3	5,2
3. Nominális GDP	B.1*g	75 569	14,2	7,9	7,8
A reál-GDP összetevői			növekedési ráta		
4. Háztartások fogyasztása	P.31		-0,3	3,5	3,5
5. Közösségi fogyasztás	P.32		3,2	-3,9	0,4
6. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	P.51		-7,7	-11,1	2,3
7. Készletváltozás és statisztikai hiba	P.52 + P.53		-3,6	1,2	0,0
8. Áruk és szolgáltatások exportja	P.6		1,7	-3,0	3,0
9. Áruk és szolgáltatások importja	P.7		-3,4	-4,0	3,6
Hozzájárulás a reál-GDP növekedéséhez			növekedési ráta		
10. Belső kereslet készletváltozás nélkül			-2,0	-1,2	2,7
11. Készletváltozás és statisztikai hiba	P.52 + P.53		-3,6	1,2	0,0
12. Nettó export	B.11		4,8	0,6	-0,3
Deflátorok és árindexek			növekedési ráta		
13. Magánfogyasztási deflátor			13,5	6,9	5,2
14. Harmonizált fogyasztóiár-index			17,0	3,7	4,5
15. Közösségi fogyasztási deflátor			9,3	10,6	6,1
16. Beruházási deflátor			13,7	10,8	7,0
17. Export-deflátor (árak és szolgáltatások)			1,5	2,7	3,1
18. Import-deflátor (árak és szolgáltatások)			-4,3	1,8	3,4
Munkaerőpiac		szint	növekedési ráta		
19. Belföldi foglalkoztatás (1000 fő, nemzeti számlák)		4 724	0,6	0,3	0,1
20. Egy foglalkoztatottra jutó átlagos éves munkaórák száma		1 668	-1,8	0,0	0,4
21. Egy foglalkoztatottra jutó reál-GDP			-1,4	0,3	2,4
22. Egy ledolgozott órára jutó reál-GDP			0,3	0,3	2,0
23. Munkavállalói jövedelem (Mrd Ft)	D.1	30 746	15,1	13,2	8,0
24. Egy alkalmazottra jutó jövedelem (Ft)		6 508 041	14,4	12,9	7,8
			%		
25. Munkanélküliségi ráta (%)			4,1	4,5	4,3
Potenciális GDP és összetevői			növekedési ráta		
26. Potenciális GDP			2,3	2,4	2,8
Hozzájárulás a potenciális növekedéshez					
27. Munkaerő			0,0	0,2	0,2
28. Tőke			1,0	1,0	1,0
29. Teljes tényezőtermelékenység			1,4	1,2	1,7
			a potenciális GDP %-ában		
30. Kibocsátási rés			-1,6	-3,5	-3,8
31. Kormányzati szektor egyenlegének ciklikus komponense			-0,7	-1,6	-1,7

4. táblázat: Külső fejlemények

	Leírás	2023	2024	2025
1. Rövid lejáratú kamatláb	(%, éves átlag)	13,6	7,2	6,5
2. Hosszú távú kamatláb	(%, éves átlag)	7,5	6,5	7,1
3. USD/EUR átváltási árfolyam	(éves átlag)	1,08	1,08	1,04
4. HUF/EUR átváltási árfolyam	(éves átlag)	382,0	395,2	404,1
5. A világ reál-GDP-je (az EU kivételével)	(növekedési ráta)	3,3	3,2	2,8
6. EU reál-GDP	(növekedési ráta)	0,4	1,0	1,3
7. A világ importvolumene (EU kivételével)	(növekedési ráta)	1,3	3,2	3,3
8. Olajárak	(Brent, USD/hordó)	82,5	80,5	74,5

3.1. NÖVEKEDÉS

Magyarország az elmúlt évek kihívásai ellenére megőrizte gazdasági stabilitását és erős fundamentumait. Az orosz-ukrán háború okozta geopolitikai feszültségek, a szankciók, az energiaválság és a külső inflációs nyomás együttes hatása ugyan átmenetileg lelassította a gazdaság teljesítményét, de 2024-ben a magyar gazdaság ismét növekedési pályára állt. A tavalyi évben 0,5%-kal emelkedett a GDP volumene, ami biztató fordulatot jelez. A növekedés fő motorját a lakossági fogyasztás, illetve a szolgáltatási szektor jelentette, amelyek élénkülése a belső kereslet megerősödését és a gazdasági szereplők alkalmazkodóképességét mutatja.

A felhasználási oldalt tekintve, a tavalyi évben, a reálbérek dinamikus, 9%-ot meghaladó emelkedésének is köszönhetően, a háztartások fogyasztási kiadása 5,1%-kal nőtt éves alapon, egyértelműen jelezve a lakosság jövedelmi helyzetének javulását és a belső kereslet erősödését. A beruházások ugyanakkor 11%-ot meghaladó mértékben visszaestek, ami mérsékelte a gazdaság bővülését. Ennek hátterében elsősorban az állami fejlesztések visszafogása, a vállalati szektor óvatossága, valamint a kedvezőtlen külső kereslet állt.

A külső környezet tartós gyengélkedése 2024-ben az áruexport visszaeséséhez vezetett, ugyanakkor a nemzetközi turizmus és az üzleti szolgáltatások dinamikus bővülése révén a szolgáltatásexport jelentős növekedést ért el. A visszafogott beruházási aktivitás, valamint a feldolgozóipari termelés csökkenése következtében az import volumene az exporténál is nagyobb mértékben, 4,0%-kal mérséklődött, míg az export 3,0%-kal esett vissza, így a külkereskedelmi

egyenleg pozitívan járult hozzá a GDP növekedéséhez az elmúlt év egészében.

A termelési oldalon 2024-ben a szolgáltatási szektor 2,1%-os növekedést ért el, ezzel nagymértékben hozzájárult a gazdaság bővüléséhez. A szolgáltatások minden ágazata bővülni tudott, főként az élénkülő belső kereslet hatására. Kiemelkedő teljesítményt mutatott a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás, amely 5,4%-kal emelkedett. Az európai konjunktúra elhúzódó stagnálása és a globális autóipar megtorpanása az exportorientált ipar teljesítményének 3,0%-os csökkenését eredményezte. A mezőgazdaság 10,2%-os visszaesést szenvedett el, a magas bázis és a kedvezőtlen, aszályos időjárás következtében, ami szintén visszafogta a GDP-t. Az építőipar kibocsátása 0,6%-kal mérséklődött, de ez nem gyakorolt érdemi hatást a bruttó hazai termék növekedésére.

Előretekintve, a magyar gazdaság növekedésének egyik fő hajtóereje a fogyasztás maradhat, amelynek élénkülése az emelkedő reálbéreknek, a sikeres állami önfinszírozás miatt a lakoságnál realizálódó jelentős állampapírok után kifizetett hozamoknak, illetve a bejelentett kormányzati intézkedéseknek köszönhetően folytatódik.

A Kormány célzott intézkedései, úgymint a januártól elérhető munkáshitel, vagy a március közepén bevezetett kiskereskedelmi árréskorlátozás, jelentős ösztönző erővel hatnak. A fogyasztás várható alakulásával kapcsolatban kiemelt jelentőséggel bírnak az olyan családpolitikai intézkedések, mint a családi adókedvezmény két szakaszban történő megduplázása; a személyi jövedelemadó-mentesség több lépcsőben megvalósuló kiterjesztése a három- és kétgyermekes, illetve a 30 év alatti egy gyermekes

édesanyákra; a CSED és GYED ellátások adómentességének bevezetése; valamint az idősek pénzügyi helyzetét javító, októbertől életbe lépő áfa-visszatérítés.

A 2024-es évben tapasztalt visszafogott beruházási aktivitást követően 2025-ben már pozitív fordulatra számíthatunk. A hazai beruházások élénkülését több oldalról érkező hatások formálják. A háztartások beruházási hajlandósága várhatóan jelentős mértékben nő, különösen a Kormány által indított, megfizethető lakhatást támogató intézkedések nyomán. Ide tartozik többek között az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítások lakáscélú felhasználásának lehetősége, a nyugdíjasokra is kiterjesztett Vidéki Otthonfelújítási Program, a 35 év alatti első lakásvásárlók számára kedvezményes, 5%-os jelzáloghitel kamatplafon biztosítása, valamint a 300 milliárd forint keretösszegű lakáspiaci tőkeprogram, amelyek mind hozzájárulnak az ingatlanpiac élénküléséhez és a lakossági állóeszköz-felhalmozás növekedéséhez, kiegészítve a már korábban is elérhető széles körű otthonteremtési támogatásokat. A lakosság állampapírokban felhalmozott megtakarításainak egy része szintén beruházási célokat szolgálhat, miközben a jövedelempótló családtámogatási és adóintézkedések révén felszabaduló források is hozzájárulhatnak a háztartások beruházási aktivitásának élénküléséhez.

Ezzel párhuzamosan a vállalati szektor beruházási hajlandósága is fokozatosan élénkülhet: az 1550 milliárd forintot mozgósító Demján Sándor Program keretében elérhető források különösen az év második felétől válhatnak a reálgazdaságban is kézzelfoghatóvá, és hosszabb távon is hozzájárulnak a vállalati szektor fejlesztéseinek gyarapodásához. Többek között érdemes kiemelni a Széchenyi Kártya Program kedvezményes kamatozású beruházási és lízingtermékeit, a KKV Tőkefinanszírozási Programot, az 1+1 KKV Beruházás-élénkítő Támogatási Programot, vagy a „Minden vállalkozásnak legyen saját honlapja” Programot. A vállalkozásfejlesztési uniós programok 650 milliárd forintos keretösszegeből támogatják a vállalati szektort, emellett a kis-és középvállalkozások külpiazi megjelenésének elősegítése is nagyobb jelentőséget kap. Ezen túlmenően, a 100 Új Gyár Program keretében a zöldmezős ipari fejlesztések

nyernek teret országszerte, hozzájárulva a hazai és külföldi vállalati szektor közötti kapcsolatok erősítéséhez is. A lakossági és a külső kereslet élénkülése fokozatosan maga után vonja az elhalasztott vállalati beruházások pótlását is, miközben a költségvetési beruházások szintje is valamelyest emelkedhet a tavalyi mélypontról.

Mindezek mellett 2025-ben a beruházások volumennövekedését a tavalyi visszaesésből fakadó alacsony bázis támogatja.

Az idei év folyamán az európai gazdaságok keresletének várható élénkülése kedvező hatást gyakorolhat a magyar export teljesítményére. Ugyanakkor a Magyarországon megvalósuló nagyberuházások jelentős importigénye, valamint a belső kereslet további erősödése következtében 2025-ben a behozatal volumene várhatóan az exportot meghaladó mértékben növekedhet.

Ez a folyamat azonban hosszabb távon megalapozza a gazdasági növekedést, hiszen az elkövetkező években a nagyberuházások termőre fordulása és termelőkapacitásuk fokozatos felfutása, valamint a tovább erősödő külső kereslet eredményeképp a nettó export folyamatos és fenntartható növekedése prognosztizálható.

A gazdasági növekedés üteme az idei évtől tehát további lendületet vehet elsősorban a fogyasztás élénkülésének és a fokozódó beruházási aktivitásnak köszönhetően. A GDP-növekedés 2025-ben elérheti a 2,5%-ot. Az elkövetkező évtől pedig a termelésbe bekapcsolódó jelentős exportkapacitásoknak és a külső kereslet helyreállításának eredményeképp a magyar gazdaság visszatérhet a korábban jellemző, dinamikus növekedési pályájára. Összességében, 2025 a stabilizáció és a növekedés éve lehet Magyarország számára, amelyet a Kormány célzott gazdaságpolitikai intézkedései is támogatnak.

3.2. INFLÁCIÓ

Az orosz–ukrán háború, az energiaválság és a külső inflációs nyomás következtében 2022–2023-ban jelentősen megemelkedett a fogyasztóiár-index Magyarországon, azonban 2024-ben 3,7%-ra sikerült mérsékelni az áremelkedés ütemét. Az inflációs

fenyegetés nem szűnt meg: 2025 elején ismét felerősödött az inflációs nyomás egész Európában, amelyet elsősorban a szolgáltatások és az élelmiszerek drágulása hajt. A gyorsuló áremelkedési ütemre válaszul a Kormány március 17-től kiskereskedelmi árréskorlátozást vezetett be harminc alapvető élelmiszercsoportra, amelynek eredményeként közel ezer termék ára jelentősen csökkent, és az intézkedés már a márciusi inflációs adatokban is érdemi fékező hatást mutatott. Emellett a Kormány megállapodott a bankokkal és a telekommunikációs cégekkel az árai önkéntes mérsékléséről, tovább erősítve az infláció megfékezését. Az intézkedések eredményeképp az infláció meredeken csökkenhet a következő hónapokban, az év egészében pedig 4,5%-os átlagos infláció várható. Az inflációs folyamatok alakulására ugyanakkor továbbra is jelentős hatással bírnak a külső körülmények, így a Kormány és a Jegybank továbbra is kiemelt feladatának tekinti az árstabilitás fenntartását.

3.3. MUNKAERŐPIAC

2024-ben a magyar munkaerőpiac kiemelkedő eredményeket ért el: a foglalkoztatottak száma ismét rekordot döntve, átlagosan 4 millió 699 ezer főre emelkedett, így 1,8 ezerrel többen dolgoztak, mint 2023-ban.

A 15–64 évesek foglalkoztatási rátája egy év alatt 0,4 százalékponttal 75,1%-ra nőtt, miközben a munkanélküliségi ráta 0,2 százalékponttal 4,5%-ra emelkedett, ami továbbra is az uniós átlag alatt maradt. A munkanélküliek és a foglalkoztatottak számának növekedése mellett a regisztrált álláskeresők számát csökkenés jellemezte: 2024-ben átlagosan 227,7 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 4,0 ezer fővel kevesebbet, mint egy évvel korábban. 2023-hoz képest az előző évben az üres álláshelyek száma tovább csökkent a nemzetgazdaságban, míg a gazdaságilag aktívak száma 21,0 ezer fővel gyarapodott. A magyar munkaerőpiac helyzetét kedvezően alakították a Kormány adómérséklő (mint például a 25 év alatti fiatalok, és a 30 év alatti anyák személyi jövedelemadó kedvezménye) és munkahelyteremtő intézkedései is.

Előretekintve, a munkaerőpiac további, kismértékű növekedése prognosztizálható, melyre támogatónak hathat a potenciális munkaerő-tartalék bevonása és a

gazdaság fokozatos élénkülése mellett a munkaerőpiac alakulását segítő reformok hatályban maradása.

2024-ben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete a nemzetgazdaságban 646 801 forint volt. Ez az érték 13,2%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A dinamikus bérnövekedéshez a legkisebb bérek év eleji emelésének tovagyrúzó hatása, a munkaerőpiaci környezet, illetve a közsféra bérfejlesztései is hozzájárultak. 2024 során a bérek az infláció mértékét jelentősen meghaladó ütemben növekedtek, így az év egészét tekintve a reálkeresetek 9,2%-kal erősödtek, amely az elmúlt harminc év harmadik legmagasabb bővülése. A reálbérek 2023 szeptembere óta tartó emelkedése érdemben hozzájárul a belső kereslet élénküléséhez.

Az elkövetkező években a reálbérek további növekedése várható, melyhez a konjunktúra erősödése, a hároméves minimálbér-megállapodás, a Kormány által kitűzött célok, valamint a közsférában dolgozók béreinek emelése is hozzájárul.

3.4. POTENCIÁLIS NÖVEKEDÉS

A potenciális kibocsátás alakulására vonatkozó kilátások kedvezőek Magyarországon. A növekedést támogatják többek között a feldolgozóiparban rövid- és középtávon megvalósuló, a legmodernebb technológiákra, automatizálásra és digitalizációra épülő beruházások, az egyre magasabb hozzáadott értéket előállító tevékenységek térnyerése, a piaci igényekhez igazodó humántőke-képzés, az energiahatékonyságot célzó fejlesztések, a kis- és középvállalkozások versenyképességét támogató Demján Sándor Program, az elhalasztott állami beruházások megvalósítása, továbbá az európai uniós források gazdaságba való hatékonyabb becsatornázása. A dinamikus növekedési képességet erősíti, hogy a munka és tőke relatív árának alakulása további ösztönzőként hat a termelés automatizálására, amely a beruházások és a tőkeállomány, valamint a termelékenység emelkedését eredményezi.

A növekedés tényezőit tekintve, a magyar gazdaságban előreláthatólag egyre inkább az extenzív, főként munkaerő-bővítésen alapuló növekedésről, a hatékonyságot és termelékenységet előtérbe helyező intenzív fejlődés felé terelődik a hangsúly.

A korábban megkezdett feldolgozóipari beruházások termőre fordulásával, valamint a modern termelési technológiát alkalmazó, új külföldi beruházások megjelenésével a nemzetgazdaság termelékenységének növekedése felgyorsulhat. Emellett a digitalizációt és innovációt támogató kormányzati intézkedések is elősegítik a magyar gazdaság hatékonyságának emelését. Mindezek eredményeképpen a termelékenység potenciális növekedéshez való hozzájárulása fokozatosan emelkedhet az előrejelzési horizonton.

A kibocsátási rés 2023-ban negatív tartományba fordult, az orosz-ukrán háború és a szankciók következtében felgyorsult infláció nyomán szigorodó jegybanki politikák, valamint a kedvezőtlen külső konjunktúra eredményeképpen. A külső kereslet tartós elmaradása növekvő kapacitás-kihasználatlansághoz vezetett számos vállalat esetében, így 2024-ben tovább nyílt a kibocsátási rés, amely tendencia az idei évben

még folytatódhat. Ugyanakkor, az elkövetkező években a kibocsátási résnek a gazdasági növekedés dinamizálódásával párhuzamos, fokozatos záródása prognosztizálható.

3.5. STRUKTURÁLIS EGYENLEG

A strukturális egyenleg a kormányzati szektornak a gazdaság ciklikus hatásaitól és az egyszeri tételektől megtisztított egyenlege. A strukturális egyenleg a Potenciális Kibocsátási Rés Munkacsoport által elfogadott módszertan szerinti, 0,453 nagyságú együtthatóval becsült ciklikus komponenssel kerül meghatározásra. Az együttható azt jelenti, hogy az államháztartás egyenlege 0,453 százalékponttal változik, amennyiben a GDP (változatlan szerkezetben) 1%-kal eltér a potenciális kibocsátástól. A jelenlegi számítások alapján a költségvetés strukturális egyenlege az előző évekhez képest jelentősen javulva, a GDP 2,4%-ának megfelelő hiányt mutathat idén.

4. KÖLTSÉGVETÉSI FEJLEMÉNYEK

4.1. A 2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS TELJESÜLÉSE

2023-ban a vártnál lassabb növekedés (1,5% helyett -0,8%) és magasabb infláció (15,0% helyett 17,6%) jelentős negatív bázishatást eredményezett 2024-re vonatkozóan, emiatt a Kormány hiánycélja 4,5% volt

2024-re. Az alacsonyabb növekedés negatívan hatott az adóbevételekre, különösen az áfabevételekre, a tervet meghaladó infláció a tervezettnél magasabb nyugdíj- és kamatkiadásokat eredményezett (5. táblázat).

5. táblázat: A 2024. évi költségvetés teljesülése

	ESA-kód	2024 terv	2024 tény % GDP	eltérés
Bevételek				
1. Termelési és importadók	D.2	17,5	17,1	-0,5
2. Jövedelem és vagyonadók	D.5	7,4	7,6	0,1
3. Társadalombiztosítási hozzájárulások	D.61	10,4	10,4	0,0
4. Egyéb bevételek	(P.11+P.12+P.131) +D.39+D.4+D.7	7,0	6,5	-0,6
5. Tőkeadók	D.91	0,0	0,0	0,0
6. Egyéb tőkejövedelmek	D.92+D.99	0,7	0,4	-0,2
7. Összes bevétel (= 1+2+3+4+5+6)	TR	43,1	42,0	-1,1
8. Ebből: EU-tól származó transzferek (elhatárolt bevétel, nem készpénz)	D7EU+D.9EU	0,7	0,6	-0,1
9. Összes bevétel, kivéve az EU-tól származó transzfereket (= 7-8)		42,4	41,4	-1,0
10. Bevételi intézkedések (növekmény, az EU által finanszírozott intézkedések nélkül) (REV/GDP)		-0,2	-0,1	0,1
11. Egyszeri bevételek (az EU által finanszírozott intézkedések nélkül)		0,0	0,0	0,0
Kiadások				
% GDP				
12. Munkavállalói jövedelem	D.1	10,4	10,3	-0,1
13. Folyó termelőfelhasználás	P.2	7,8	8,2	0,5
14. Kamatkiadások	D.41	4,8	5,0	0,1
15. Pénzbeli társadalmi juttatások	D.62	10,7	10,8	0,1
16. Vásárolt természetbeni ellátások	D.632	1,4	1,2	-0,2
17. Támogatások	D.3	2,3	2,1	-0,1
18. Egyéb kiadások	D.29+(D.4-D.41) +D.5+D.7+D.8	4,5	3,4	-1,2
19. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	P.51	4,1	4,2	0,1
20. Ebből: Hazai finanszírozású állami beruházások		3,7	3,7	0,0
21. Tőketranszfer	D.9	1,8	1,6	-0,2
22. Egyéb tőkekiadások	P.52+P.53+NP	-0,1	0,1	0,2
23. Összes kiadás (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	47,6	46,9	-0,8
24. Ebből: EU bevételekből finanszírozott kiadások (= 8)	D.7EU+D.9EU	0,7	0,6	-0,1
25. Hazai finanszírozású kiadások (23-24)	TE	46,9	46,3	-0,6
26. p.m. Unió által finanszírozott programok hazai társfinanszírozása		0,5	0,2	-0,3
29. Nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadások (a bevételi intézkedések előtt) (= 25-26-27-28-14)		41,5	41,1	-0,5
30. Nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadások (a bevételi intézkedések után) (= 29 - 10)		41,7	41,2	-0,5
Nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadások				
% GDP				
31. Hazai finanszírozású nettó elsődleges kiadások növekedése (= 30t / 29t-1)		4,9	2,3	-2,6

2024-ben az államháztartás hiánya jelentősen csökkent a 2023. évi 6,7%-hoz képest. 2024-ben az eredményszámla hiány 4,9% volt a GDP arányában.

Az államadósság a GDP 73,5%-ára emelkedett, ami 0,5 százalékpontos növekedés. A forint gyengülése önmagában 1,6 százalékpontos adósságráta

emelkedést okozott. Továbbá a vártnál alacsonyabb 2024-es növekedés és ezzel is összefüggésben a tervezettnél magasabb hiány is kedvezőtlen volt az adósság szempontjából.

Magyarország középtávú költségvetési-strukturális terve az új, 4,5%-os hiánycéllal összhangban 4,9% os felső korlátot állított fel 2024-re a hazai finanszírozású nettó elsődleges kiadások növekedésére. 2024-ben a tényadatok alapján a tervben várt 4,5%-ot 0,4 százalékponttal haladta meg az ESA-hiány, miközben az említett kiadási aggregátum növekedése 2,3% volt. Ezt azt jelenti, hogy az új fiskális keretrendszer első évében Magyarországnak pozitív eltérése képződött, amely a kontrollszámlára is átvethető.

A magasabb hiányban egyértelműen az adóbevételek 0,4 százalékpontos elmaradása játszott meghatározó szerepet. Az összes kiadás GDP arányosan 0,8 százalékponttal, a nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadások (a bevételi intézkedések előtt) pedig 0,5 százalékponttal maradtak el a tervezettől. A két kiadási aggregátum közti eltérés részben azzal függ össze, hogy a korrigálásra kerülő tételekben összességében megtakarítások történtek: az uniós bevételekből finanszírozott kiadások, valamint ezek hazai tárfinanszírozása a terv alatt maradt 0,4 százalékponttal, a kamatkidadások 0,1 százalékpontos túlteljesülése ezt csak részben ellensúlyozta.

4.2. A 2025. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOK

Az Országgyűlés 2024. december 20-án fogadta el a 2025. évi költségvetést. A terv 2025-ös tervszámai a költségvetéssel konzisztensen kerültek kialakításra. A költségvetés azt feltételezte, hogy a külső tényezők, mint a mérsékelt európai konjunktúra és a még mindig feszült geopolitikai helyzet ellenére a magyar gazdaság bővülése felgyorsul 2025-ben.

A 2025-ös költségvetés olyan projektekre összpontosít, amelyek különösen támogatják a gazdasági növekedést és a foglalkoztatást. Magyarország védelme továbbra is a költségvetés fontos eleme marad, így 2025-ben a védelmi kiadások a GDP 2%-a körül alakulnak. A kamatkidadások 2024-ben tetőztek, 2025-től fokozatos csökkenés várható.

A 2025-ös költségvetés elsősorban kiadási oldali megtakarításokkal csökkenti a hiányt, miközben számos, a növekedést felgyorsító, családokat támogató intézkedést vezet be, és ezekhez az intézkedésekhez gondoskodik a forrásokról. Fontos elem a 2025-ös költségvetésben a gazdasági növekedés ösztönzése. Elindult az Új Gazdaságpolitikai Akcióterv, amely gazdaságélénkítő intézkedéseket tartalmaz az inkluzív növekedés elősegítése érdekében. A Kormány a gazdaság élénkítésével párhuzamosan arra törekszik, hogy a fellendülés olyan befogadó legyen, amely a társadalom és a gazdaság minél szélesebb rétegeinek, különösen a magyar családoknak, valamint a magyar mikro-, kis- és középvállalkozásoknak kedvez. Mindezen intézkedések közvetlen költségvetési hatását és a makrogazdasági pályára gyakorolt közvetett hatását a 2025-ös költségvetés tartalmazza.

Az Akcióterv egyik pillére a jövedelmek vásárlóerejének növelése, amelyet a minimálbér jelentős emelése, a családi jövedelemadó-kedvezmények kétféle csúszás megduplázása, valamint a Munkáshitel Program támogat. A Kormány kiemelt célja az országos lakhatási feltételek fejlesztése, a megfelelő és megfizethető lakhatás elérhetővé tétele a társadalom széles rétegei számára. Az Akcióterv második pilléréként a megfizethető lakhatást segítik elő többek között a Vidéki Otthonfelújítási Program és a fiataloknak szóló lakhatási program. Lehetővé válik a Széchenyi Pihenő Kártyára érkező juttatások 50%-ának és az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarításoknak az egyéni döntésen alapuló, átmeneti, lakáscélú felhasználása. Fennmarad az új lakóingatlanok értékesítésére vonatkozó kedvezményes, 5%-os áfa.

Az Akcióterv harmadik pillére a magyar gazdaság gerincét képező kkv-k megerősítését célozza. Ennek keretében új intézkedésekkel biztosítja a Kormány a kkv-szektor további támogatását. A Demján Sándor Program célja a hazai vállalkozások méretének megduplázódása. A Program magában foglalja a tőkefinanszírozási, illetve az export növelését célzó hitelkonstrukciót, vissza nem térítendő beruházási, valamint digitalizáció ösztönzési támogatásokat. Kiemelendő az „1+1 KKV Beruházás-élénkítő Támogatási Program”, valamint a Széchenyi Kártya Program beruházási típusú hiteltermékei esetében a fizetendő éves kamat 3,5%-ra csökkentése.

2025 tavaszán a kilátások némileg romlottak. A 2025-ös évre a Kormány tavasszal frissített előrejelzése lassabb, 2,5%-os GDP-növekedést és 4,5%-os inflációt prognosztizál.

A Kormány 2025 elején új intézkedéseket jelentett be. 2025. október 1-től kiterjeszti a háromgyermekes anyákra az élethosszig tartó személyi jövedelemadó-mentességét. Több lépcsőben, összesen négy év alatt a kétgyermekes anyák is jogosulttá válnak erre a kedvezményre. Emellett 2025. július 1-től a csecsemőgondozási díj (CSED) és a gyermekgondozási díj (GYED) is adómentes lesz. Továbbá a Kormány döntése szerint 2026. január 1-től - a korábbi szabályt kibővítve - az összes 30 év alatti édesanya teljes jövedelme szja-mentes lesz. Ez a várható pozitív demográfiai hatásokon keresztül közvetve hozzájárulhat a költségvetés hosszú távú fenntarthatóságához, míg rövidtávon összeegyeztethető a költségvetési egyenleg évről-évre történő fokozatos javításával. A februárban bejelentett intézkedések a nyugdíjasok támogatását is magukba foglalták. Ennek megfelelően a Kormány 2025 októbere és decembere között új áfa-visszaigénylési lehetőséget biztosít a nyugdíjasok számára (zöldség, gyümölcs és tejtermékek esetében).

Mindezen új fejleményekre is tekintettel a 2025. évi várható hiány a GDP 4,1%-a.

Az adóbevételek a kedvezőtlen bázishatás miatt 0,3 százalékponttal lehetnek alacsonyabbak. A kormányzati intézkedések, így a gyermekes anyák kedvezményeinek bővítése, valamint a nyugdíjasok áfakedvezménye 0,2 százalékponttal emelik a hiányt. A tervezettnél 0,2 százalékponttal magasabb lehet az egészségbiztosítási alap kiadása, jelentős részben a kórházak tervet meghaladó működési kiadásai miatt. A lakossági rezsivédelmi kiadások is magasabban alakulhatnak a tervet 0,1 százalékponttal meghaladó mértékben.

2025-ben a tervben és a költségvetésben szereplőnél úgy vár a Kormány némileg magasabb, 4,1%-os hiányt, hogy a nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadások 7,4%-os növekedése jelezhető előre. Az elsődleges egyenleg 0,3 százalékponttal lehet kedvezőtlenebb, mint a tervben tervezett.

A nettó hazai finanszírozású elsődleges kiadásokra vonatkozó prognózis szerinti 7,4%-os növekedés 1,3% százalékponttal magasabb, mint a tervben előrejelzett 6,1%-os ütem. Ennek oka nem a 2025-ös kiadási szint tervet meghaladó alakulására vezethető vissza, hanem a bázishatásra: arra, hogy a 2024-es nettó kiadás növekmény lényegesen alacsonyabban alakult. A 2025-ös évben tehát tartjuk azt a kiadási pályát (a korrigált nettó kiadási aggregátum mutató alakulása alapján), amit az tervben terveztünk. Az 4,1%-os várható hiány mellett az államadósság (a magyar Alaptörvénynek és az EU-s szabályozásnak megfelelően) 73,1%-ra csökkenhet.

A nettó kiadások Európai Tanács által Magyarországra nézve jóváhagyott növekménye 2024-re 4,6%, 2025-re 4,3% volt. A tavalyi tényadatok szerinti 2,3%-os, és az idén várható 7,4%-os növekmény azt jelenti, hogy 2024-2025-ben kumuláltan mindössze a GDP 0,3%-a szerinti eltérés várható az EU rendelet 22. cikk szerinti kontrollszámlán (6. táblázat). Ez az érték a szankcionálási küszöbszintet (0,6%) nem haladja meg.

Az EU tagországok védelmi kiadásainak növelése érdekében lehetőség van a nemzeti mentesítési záradék alkalmazására. A záradék aktiválása révén lehetőség nyílna az tervben rögzített nettó kiadási pályától való eltérésre. A javaslat szerint a rugalmasság a 2021-es védelmi kiadáshoz képest adódó növekményből indul ki, és ennek alapján korrigálja az eredeti kontrollszámla kumulált egyenlegét. Az új szabályok szerint Magyarország is részesülhetne az engedményekből a nemzeti mentesítési záradék aktiválása esetén.

Az EU rendelet 26. cikk szerinti nemzeti mentesítési rendelkezések aktiválása esetére az Európai Bizottság kidolgozott egy speciális számítási javaslatot, egy ún. kiterjesztett kontrollszámlát. Ez a kiterjesztett kontrollszámla figyelembe veszi a védelmi kiadások 2021. évhez viszonyított növekményéből származó rugalmasságot olyan módon, hogy a kontrollszámla kumulált eltéréséből a fenti védelmi kiadás növekmény levonható. Amennyiben a COFOG 2. kategória szerinti „védelmi kiadások” mind 2024-ben, mind 2025-ben a GDP 2,0%-át éri el, a kiterjesztett kontrollszámla várható egyenlege 2025. végén a GDP 0,6%-a

(7. táblázat). Ez elmarad a +0,6%-tól, amely szankciók alapjául szolgálna.

Az Európai Unió Tanácsa által a túlzotthiány-eljárás keretében 2025. január 16-án elfogadott ajánlás alapján Magyarországnak biztosítania kell, hogy a nettó

kiadások nominális növekedési rátája ne haladja meg a nettó kiadások maximális növekedési rátájára meghatározott felső határokat. A fentiek alapján a 2024-2025-ös években Magyarország eleget tesz ennek az ajánlásnak.

6. táblázat: A megfigyelt nettó kiadás levezetése

	2023	2024	2025
Megfigyelt nettó kiadás		Mrd Ft	
1. Összes kiadás	37 145	38 206	41 108
2. Kamatkiadások	3 534	4 040	3 400
3. A munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei	0	0	0
4. Uniós alapokból származó bevételek	583	489	1 271
5. Az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások	193	194	504
6. Egyszeri kiadások (szintek, uniós bevételek nélkül)	0	0	0
7. Nettó kiadások (Diszkrecionális bevételi intézkedések (DBI) nélkül) (1-2-3-4-5-6)	32 835	33 483	35 934
8. A nettó kiadások változása DBI nélkül (D7)	0	648	2 451
9. DBI (éves növekmény, egyszeri tételek nélkül)	0	-98	-20
10. A nettó kiadások éves változása (DBI-vel együtt) (8-9)	0	746	2 471
Éves és kumulált eltérések		növekedési ráta	
11. Megfigyelt nettó kiadás növekmény (10(t) / 7(t-1))		2,3	7,4
12. Nettó kiadás növekmény a Tanács ajánlása szerint*		4,6	4,3
		Mrd Ft	
13. Éves eltérés ((11-12) x 7)		-765	1 031
14. Kumulált eltérés (13. sor kumulált)		-765	266
15. Nominális GDP	75 569	81 514	87 837
Kontrollszámla		% GDP	
16. Éves eltérés (13/15)			1,17
17. Kumulált eltérés (14/15)**			0,3

* A T év növekedési mértéke nem ajánlás, de bázisértékként szolgál, mert a nettó kiadási pálya rögzítésekor a legutolsó tényadat a T-1 év volt.

** A kumulált eltérés (17) az éves eltérések hazai devizában kifejezett értékeinek összege (kumulált eltérés, 14. sor) elosztva az utolsó év nominális GDP-jével (15). A kumulált eltérés minden 2024-től látott eltérést tartalmaz.

7. táblázat: A kiterjesztett kontrollszámla

	Leírás	2021	2022	2023	2024	2025
18. Nettó kiadási pálya ajánlás a védintézkedések nélkül	Növekedési ráta				4,6	4,3
19. Rugalmasság a védintézkedések nélkül (kumulált) ((18-12) x 7(t-1) + 19 (t-1))	Mrd Ft					0
20. A védintézkedések levonásából származó rugalmasság (19/15)	GDP %-ában					0
21. Védelmi kiadások	GDP %-ában	1,1	1,4	1,9	2	2
22. A védelmi kiadások növekedéséből származó rugalmasság (21 - 21(2021/24)) (*)	GDP %-ában					0,9
23. Kumulált eltérés a rugalmasságok figyelembe vételével (17 - 20 - 22)	GDP %-ában					-0,6

(*) Legalább nulla, legfeljebb a GDP 1,5%-a.

4.3. KÖLTSÉGVETÉSI KITEKINTÉS

A Nemzetgazdasági Minisztérium tavasszal készíti el a 2026. évi költségvetés tervezetét, amelyet a Kormány a Költségvetési Tanács véleményének beérkezését követően terjeszt az Országgyűlés elé. A frissített makrogazdasági prognózis szerint a Kormány 2026-ra 4,1%-os GDP növekedéssel, 3,6%-os inflációval számol, amelyek alátámasztják a fiskális célok teljesülését.

A túlzotthiány-eljárás keretében elfogadott tanácsi ajánlás alapján Magyarországnak 2026 végére meg kell szüntetnie a túlzott hiányt, ami 3% alatti hiánycél kitűzését jelenti, valamint 2025. április 30-ig eredményes intézkedéseket kell hoznia és ismertetnie kell a szükséges lépéseket. A Kormány által a Költségvetési Tanács részére 2025. április 24-én átadott költségvetési tervezet 3,7%-os jövő évi hiánycélt tartalmaz, ami közeledést jelent a 3%-os referencia értékhez. Ezzel az Alaptörvény vonatkozó adósságszabályának megfelelően csökkenő adósságrátát határozott meg.

A jövő évi költségvetési tervezet révén az ország finanszírozási helyzete változatlan módon stabil és

biztonságos marad. Az elsődleges egyenleg, azaz az államadósság után fizetett kamatok nélkül számított jövő évi költségvetési pozíció egyensúlyi, azaz nullás. Mindez azt jelenti, hogy a gazdasági növekedésre nézve a költségvetés semleges marad.

A 2026. évi költségvetés tartalmazni fogja az év elején bejelentett, a demográfiai helyzet javítása érdekében hozott, gyermeket vállaló anyákat és családok kedvezményező adócsökkentési intézkedéseket, valamint a 21 pontos akcióterv gazdaságélénkítő programjait. A költségvetési törvénytervezet elfogadása esetén a kiadási oldalon nagyfokú takarékoság érvényesülhet. A hiány csökkentéséhez az extraprofit adók kivezetésének halasztása is hozzájárul. 2026-ban a kamatkiadások mérséklődése a költségvetési egyenleget javítja. A Költségvetési Tanácsnak átadott költségvetési törvénytervezet a hiánycél elérését biztosító intézkedéseket, kiadási oldali megtakarításokat tartalmazza.

Mindezen intézkedések a költségvetés és az államadósság hosszú távú fenntarthatóságát erősítik.

8. táblázat: Költségvetési fejlemények

Bevételek	ESA-kód	2023 (szint) Mrd Ft	2023 %	2024 % GDP	2025
1. Termelési és importadók	D.2	13 148	17,4	17,1	17,2
2. Jövedelem-, vagyon- és egyéb adók	D.5	5 566	7,4	7,6	7,6
3. Társadalombiztosítási járulékok	D.61	7 509	9,9	10,4	10,5
4. Egyéb folyó bevételek	(P.11+P.12+P.131) + D.39 + D.4 + D.7	5 196	6,9	6,5	6,5
5. Tőkeadók	D.91	18	0,0	0,0	0,0
6. Egyéb tőkebevétel	D.92+D.99	609	0,8	0,4	0,9
7. Összes bevétel (= 1+2+3+4+5+6)	TR	32 046	42,4	42,0	42,7
8. Ebből: Unióból származó bevételek (esedékes, de még be nem folyt jövedelem, nem készpénz)	D.7EU+D.9EU	583	0,8	0,6	1,4
9. Összes bevétel, Unióból származó transzferek kivételével (= 7-8)		31 463	41,6	41,4	41,3
10. Bevételi intézkedések (növekmény, az uniós finanszírozású intézkedések nélkül)		642	0,8	-0,1	0,0
10b. Az Uniótól származó transzferekből finanszírozott bevételecsökkentések (szintek)		0	0,0	0,0	0,0
11. Előrejelzésekben szereplő egyszeri bevételek (szintek, az uniós finanszírozású intézkedések nélkül)		0	0,0	0,0	0,0
Kiadások		Mrd Ft		% GDP	
12. Munkavállalói jövedelem	D.1	7 338	9,7	10,3	10,4
13. Folyó termelőfelhasználás	P.2	6 599	8,7	8,2	8,6
14. Kamatkiadás	D.41	3 534	4,7	5,0	3,9
15. A természetbeni szociális transzferektől eltérő szociális ellátások	D.62	8 106	10,7	10,8	10,6
16. Piaci termelőkön keresztül eljuttatott természetbeni szociális transzferek	D.632	923	1,2	1,2	1,3
17. Támogatások	D.3	2 064	2,7	2,1	1,9
18. Egyéb folyó kiadások	D.29 + (D.4-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	3 292	4,4	3,4	4,3
19. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	P.51	3 875	5,1	4,2	3,9
20. Ebből: Nemzeti finanszírozású közberuházások		3 390	4,5	3,7	3,1
21. Tőketranszferek	D.9	1 286	1,7	1,6	1,9
22. Egyéb tőkekiadások	P.52+P.53+NP	128	0,2	0,1	0,0
23. Összes kiadás (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	37 145	49,2	46,9	46,8
24. Ebből: Unióból származó transzferekből finanszírozott kiadások (= 8-10b)		583	0,8	0,6	1,4
25. Nemzeti finanszírozású kiadások (23-24)		36 562	48,4	46,3	45,4
26. Uniós finanszírozású programok nemzeti társfinanszírozása		193	0,3	0,2	0,6
27. A munkanélküli-ellátások ciklikus összetevője		0	0,0	0,0	0,0
28. Az előrejelzésekben szereplő egyszeri kiadások (szintek, az uniós finanszírozású intézkedések nélkül)		0	0,0	0,0	0,0
29. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások (a bevételi intézkedések előtt) (= 25-26-27-28-14)		32 835	43,5	41,1	40,9
Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások					
30. Nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások növekedése				2,3	7,4

Egyenlegek	ESA-kód	2023 (szint) Mrd Ft	2023	2024	2025
				% GDP	
31. Nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel (= 7-23)	B.9	-5 099	-6,7	-4,9	-4,1
32. Elsődleges egyenleg (= 31+14)	B.9-D.41p	-1 566	-2,1	0,0	-0,2
Ciklikus kiigazítás				% GDP	
33. Strukturális egyenleg			-6,0	-3,3	-2,4
34. Strukturális elsődleges egyenleg			-1,3	1,6	1,5
Adósság		Mrd Ft		% GDP	
35. Bruttó adósság			73,0	73,5	73,1
36. A bruttó adósság változása			-0,9	0,5	-0,3
37. Hozzájárulás a bruttó adósság változásához					
38. Elsődleges egyenleg (= mínusz 32)			2,1	0,0	0,2
39. Hólabda-hatás			-4,5	-0,4	-1,4
40. Kamatkiadás (=14)			4,7	5,0	3,9
41. Növekedés			0,5	-0,3	-1,7
42. Infláció			-9,8	-5,0	-3,6
43. Stock-flow kiigazítás (= 36-38-39)			1,6	0,9	0,9
				%	
44. Implicit adósságkamatláb (= 14 / DEBT(t-1))			7,2	7,3	5,7
Védelmi kiadás		Mrd Ft		növekedési ráta	
45. Összes védelmi kiadás	COFOG 2	1 411	53,7	21,4	9,6
46. Védelmi beruházás	COFOG 2, P.51g	432	96,8	34,5	6,8

9. táblázat: A diszkrecionális kiadási és bevételi intézkedések becsült hatásai

	Az intézkedés megnevezése/ismertetése	Egyszeri intézkedés	Kiad. / Bev.	ESA-kód	2024	2025
					% GDP	% GDP
1	Urál - Brent adó, és különadó ugyanezen adófizetők számára	Nem	Bevétel	D.5	-0,22%	-0,03%
2	Különadó a bankszektorra	Igen	Bevétel	D.2	-0,14%	0,02%
3	Maradék intézkedések	Nem	Bevétel	D.2	0,03%	0,00%
4	Maradék intézkedések	Nem	Bevétel	D.5	-0,01%	-0,02%
5	Maradék intézkedések	Nem	Bevétel	D.61	0,00%	-0,03%
6	A biztosítótársaságokra kivetett különadó	Nem	Bevétel	D.2	0,06%	-0,06%
7	A gyógyszergyártók különadója	Nem	Bevétel	D.5	-0,03%	-0,03%
8	A jövedéki adók valorizálása	Nem	Bevétel	D.2	0,21%	0,00%
9	A kitermelt nyersolaj és földgáz után fizetendő bányajáradék emelése	Nem	Bevétel	D.4	-0,15%	0,00%
10	Egyéb egyszeri jellegű intézkedések az energiaágazat számára	Nem	Bevétel	D.5	0,00%	-0,01%
11	A szén-dioxid-kibocsátási kvótákra kivetett adó	Nem	Bevétel	D.2	0,01%	0,01%
12	Kiskereskedelmi különadó bevezetése	Nem	Bevétel	D.2	0,04%	0,01%
13	A közművezetésekre kivetett adó megszüntetése	Nem	Bevétel	D.2	-0,01%	-0,05%
14	Minősített belföldi top-up adó	Nem	Bevétel	D.2	0,00%	0,09%
15	A pénzügyi tranzakciós illeték módosítása	Nem	Bevétel	D.2	0,10%	0,13%
16	Családi adókedvezmény megduplázása két lépésben (SZJA)	Nem	Bevétel	D.5	0,00%	-0,07%
17	Családi adókedvezmény megduplázása két lépcsőben (szociális hozzájárulások)	Nem	Bevétel	D.61	0,00%	-0,02%
18	A légitársasági illeték 2025-ben megszűnik	Igen	Bevétel	D.2	0,00%	-0,04%
19	Az új munkaerőpiacra belépők szociális hozzájárulási adókedvezményének szigorítása	Nem	Bevétel	D.61	0,00%	0,03%
20	A jövedéki adók valorizálása	Nem	Bevétel	D.2	0,00%	0,08%
21	A kiskereskedelmi adó változásai	Nem	Bevétel	D.2	0,00%	0,03%
22	A háromgyermekes anyák mentesülnek az SZJA alól (2025 októberétől)	Nem	Bevétel	D.5	0,00%	-0,06%
ÖSSZESEN					-0,12%	-0,02%

5. RRF TÁMOGATÁSOK ÉS -HITELEK

A 10. és a 11. táblázat számol be az RRF-támogatások, illetve az RRF-hitelek révén finanszírozott kiadásokról és egyéb költségekről.

10. táblázat: RRF-támogatások

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
RRF-támogatásokból származó bevételek	% GDP					
1. A bevételi előrejelzésekben szereplő RRF-támogatások		0,00	0,23	0,32	0,20	0,37
2. Az EU által folyósított RRF-támogatások		0,00	0,00	0,00	0,07	0,00
Az RRF-támogatásokból finanszírozott kiadások	% GDP					
3. Összes folyó kiadás		0,00	0,02	0,00	0,00	0,03
4. Bruttó állóeszköz-felhalmozás		0,00	0,06	0,13	0,09	0,20
5. Tőketranszferek		0,00	0,15	0,19	0,11	0,15
6. Összes tőkekiadás (= 4+5)		0,00	0,21	0,32	0,19	0,35
RRF-támogatásból finanszírozott egyéb költségek	% GDP					
7. Adóbevétel-csökkenés		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Bevételi hatással járó egyéb költségek		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Pénzügyi tranzakciók		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

11. táblázat: RRF-hitelek

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
RRF-hitelekben származó bevételek	% GDP					
1. A bevételi előrejelzésekben szereplő RRF-hitelek		0,00	0,00	0,39	0,00	0,00
2. Az EU által folyósított RRF-hitelek		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RRF-hitelekben finanszírozott kiadások	% GDP					
3. Összes folyó kiadás		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Bruttó állóeszköz-felhalmozás		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Tőketranszferek		0,00	0,00	0,00	0,01	0,04
6. Összes tőkekiadás (4+5)		0,00	0,00	0,00	0,01	0,04
RRF-hitelekben finanszírozott egyéb költségek	% GDP					
7. Adóbevétel-csökkenés		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Bevételi hatással járó egyéb költségek		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Pénzügyi tranzakciók		0,00	0,00	0,00	0,01	0,08

6. REFORMOKRA ÉS BERUHÁZÁSOKRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Ez a fejezet a tervben szereplő reformok és beruházások előrehaladásáról számol be. A 12. táblázat összefoglalóan bemutatja a tervben szereplő reformok, jelentős hatású intézkedések, beruházások végrehajtásának státuszát és a megvalósításuk révén várt eredményt, hatást. Az egyes reformok, beruházások mellett a táblázat feltünteti, hogy azok mely uniós ajánlások (CSR) végrehajtását szolgálják, valamint jelzi, ha a megvalósítás forrását (legalább részben) RRF vagy valamelyik operatív program biztosítja.

A szöveges leírás átfogó, illetve kiegészítő információkat tartalmaz a tervben foglalt reformok, beruházások végrehajtásának előrehaladásáról. Tájékoztatást ad az egyes intézkedések végrehajtásának esetleges késedelmé háttérére vonatkozóan, továbbá a Kormány céljaitól eltérő országspecifikus ajánlások esetében a szakterületi alfejezet szövegszerű indoklást ad a végrehajtás elmaradására, kiegészítve a CeSaR tábla információit. Az EU Tanács 2019-2024. évi országspecifikus ajánlásaira adott szakpolitikai válaszokat, az ajánlások végrehajtása érdekében tett lépéseket a jelentés mellékletét képező CeSaR tábla (1. sz. Melléklet) mutatja be.

A fejezet emellett kitér azoknak a Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben (HET) szereplő reformoknak és beruházásoknak az előrehaladására, amelyek a Tervben is szerepelnek. A HET-ben vállalt reformok és beruházások megvalósulására vonatkozó információkat a jelentés mellékletét képező FENIX-táblázat tartalmazza.

Az Energiapolitika című fejezet áttekintést ad a Nemzeti Energia és Klímatervben (röviden: NEKT) szereplő reformokról és beruházásokról. A Digitalizáció című alfejezet hangsúlyozza a folyamatban lévő fejlesztéseknek a Nemzeti Digitális Évtized stratégiai ütemtervében meghatározott célokhoz történő hozzájárulását.

A jelentés továbbá bemutatja, a tervben szereplő reformok és beruházások melyik ENSZ Fenntartható Fejlődési Cél megvalósulását támogatják (SDG), illetve

az Európai Szociális Jogok Pillérének mely elvéhez járulnak hozzá.

Ezen túlmenően a jelentés jelzi a tervezett reformoknak és beruházásoknak az EU rendelet 13. cikk c) bekezdésében meghatározott közös uniós prioritások megvalósulásához történő hozzájárulását.

6.1. NÖVEKEDÉSÖSTÖNZŐ POLITIKÁK

A Kormány számára kiemelt jelentőségű terület a gazdaság erősítése, a hazai vállalkozások támogatása, a munkaalapú társadalom építése. A vállalkozások fejlesztése érdekében már futó és tervezett programok választ adnak a Bizottság 2020. évi javaslatai között megfogalmazott országspecifikus ajánlásokra (CSR) is, mint a kis- és középvállalkozások támogatása, a magánberuházások ösztönzése (CSR3 2020), összekapcsolva a digitális képességeik fejlesztésével, valamint a kutatási és innovációs tevékenységük élénkítésével (CSR2, CSR3 2024). A kormányzat célja, hogy a magyar vállalatok minél feljebb kerüljenek a termelési, beszállítói láncokban, minél nagyobb hozzáadott értékkel tudjanak az exportpiacra lépni, javuljon a digitális technológiák vállalati integrációja és az alkalmazottak digitális készségfejlesztése.

A célok elérése hozzájárul a társadalmi és gazdasági ellenálló-képesség erősítéséhez és részben a tisztességes zöld és digitális átállás közös európai prioritásainak megvalósításához.

2024 októberében a Kormány a bizonytalan világgazdasági feltételekre reagálva és a gazdaság újbóli lendületbe hozása érdekében Új Gazdaságpolitikai Akciótervet fogadott el, amely a gazdaság fellendítése mellett – Demján Sándor Program - célul tűzi ki a társadalom és a gazdaság lehető legszélesebb körének bevonását a konjunktúra helyreállításába. A kutatás-fejlesztés és innováció támogatásának zászlóshajó programja a folyamatban lévő Neumann János Program, a kutatási eredmények jobb hasznosulása, a vállalati kutatás-fejlesztés és innováció fellendítése érdekében. A gazdaság, a közsféra és a társadalom digitális átállásának támogatása is párhuzamosan zajlik többek között az EU-által társfinanszírozott projektek megvalósítása

révén, amelyek hozzájárulnak a Digitális Évtized Szakpolitikai Program 2030 törekvéseihez.

6.1.1. VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS, TERMELÉKENYSÉGJAVÍTÁS

Az elmúlt év végétől Magyarország jelentős lépéseket tett a vállalkozásfejlesztés és termelékenységg-javítás területén a Demján Sándor Program bevezetésével, amelynek intézkedései széles körben támogatják a kkv-k versenyképességét és fenntartható működését, összhangban a 2020-as CSR 3 és CSR 5 több alpontjával. A program keretében a kkv-k számára tőkeprogram, beruházást célzottan támogató program, digitalizációt segítő támogatás, exportélénkítő hitelprogram, kamattámogatott hitelek, az Európai Unió által társfinanszírozott támogatások, adminisztrációcsökkentés és energiaár-csökkentés érhető el. A Demján Sándor Program támogatási- és hitel elemeinek mindegyike elérhető 2024 őszétől, illetve 2025-től a kkv-k számára. Az energiaár-csökkentésre irányuló intézkedés 2025. január 1-től megvalósult, az adminisztráció csökkentésre irányuló intézkedés végrehajtása érdekében pedig megkezdődött az egyszerűsítési javaslatok kidolgozása a vállalkozások igényeinek felmérésével, amely alapján az adminisztráció csökkentését eredményező intézkedési javaslat kerül kialakításra. A beruházások élénkítését segíti a 2024 júliusától elérhető MFB Növekedési Garanciaprogram is, amely már a zöldhitelezés terjedését is előtérbe helyezi. A Demján Sándor Program egyes célkitűzései a Közös Foglalkoztatási Jelentésben megfogalmazott célok elérését is segítik (pl. adminisztratív eljárások egyszerűsítése, a munkaerőpiacra való belépés elősegítése, a duális szakképzési rendszer megerősítése).

A Program egyes intézkedéseinek kidolgozása a vállalkozások igényeinek felmérésén alapult, amelyek közvetlenül a vállalkozásoktól, illetve az érdekképviselői szervezeteiktől, tanácsadó szervezetektől, bankoktól kapott visszajelzések figyelembevételével kerültek kialakításra. Ezen érintett szereplőkkel előzetesen és a programok bevezetésének folyamata során is szakmai fórumokon, találkozók, kerekasztalok keretében történt szakmai konzultáció.

A vállalatok nemzetköziesítését – exportképességének javítását, külpiazi terjeszkedését – segíti a folyamatban lévő Külpiazi Növekedési Támogatási Program és a Regionális Gazdaságfejlesztési Támogatási Program, az Exportfejlesztési Pályázati Program, a Kiemelt Exportőr Partnerségi Program, a Nemzeti Exportvédelmi Program és számos további, az elmúlt években megkötött meghirdetett kétoldalú kormányközi megállapodás, hazai és külföldi üzleti fórum üzletfejlesztési kezdeményezés.

A gazdaságfejlesztés érdekében tett erőfeszítések hozzájárulnak az 1. (tisztességes zöld és digitális átállás) és 2. (társadalmi és gazdasági ellenálló-képesség) Közös Prioritásokhoz, a fenntartható fejlődés célrendszerének 8. (tisztességes munka és gazdasági növekedés), 9. (ipar, innováció és infrastruktúra), és 12. (felelős fogyasztás és termelés) céljaihoz, miközben a kkv-k termelékenysége, beruházásai, méretük, exportjuk nő, digitalizáltságuk javul, működésük igazodik a fenntarthatóság elvárásaihoz.

6.1.2. KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ

A Kulturális és Innovációs Minisztérium egyik kiemelt stratégiai intézkedéscsomagja a parlament által 2023-ban elfogadott Neumann János Program, amelynek célja, hogy az egyetemek és a gazdaság összekapcsolása révén Magyarország 2040-re a világ 10 leginnovatívabb országa közé kerüljön, az innovatív technológiai megoldások megkönnyítsék az életet a magyarok számára és egyúttal magas hozzáadott értékű munkahelyek jöjjenek létre. Ezen célok segítik az Intelligens Szakosodási Stratégia megvalósítását, fejlesztését is (CSR 2024: 2.4). A Program közreműködésével a vállalati innovációs aktivitás jelentős bővülését, a kutatói létszám több ezer fős bővülését és az iparjogvédelmi aktivitás növekedését várja a Kormány 2030-ig. Az egyetemeken keletkező tudás hasznosítása érdekében 2024-től 6 egyetemen elindult a Technology Transfer Company projekt, mintegy hivatást képezve a vállalatok és az egyetem között. A szabályozási környezet elmúlt másfél évben történt átalakítása során olyan, az innovációk külpiazi jutását segítő intézkedések születtek, mint a Convertible Note típusú finanszírozás lehetőségének megteremtése, a szellemi tulajdonjogok apportjának adómentesítése. A Neumann János Program keretében 50%-kal csökkentek a szabadalmi bejelentési és

fenntartási díjak a magyar bejelentők számára. Emellett egy olyan finanszírozási struktúra épült ki a kutatásban és innovációban, amely egészen az innovatív ötlet, kutatási eredmény megszületésétől a különböző startup életciklusokon át támogatja a startupok fejlődését.

A HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat kezdeményezésére a kutatási hálózat szervezeti és finanszírozási struktúrájának megújítása is folyamatban van, amelynek célja, hogy a kutatóhálózat infrastruktúrája fejlődjön, anyagi támogatottsága növekedjen, mindezzel megalapozva a magyar kutatás jövőjét. A HUN-REN megerősítése nagyban hozzájárul a Neumann János Programban kitűzött célok megvalósításához: növeli a kutatóhálózat versenyképességét, tovább erősíti a magyar tudományos eredményeket, megerősíti a magyar tudomány pozícióját a nemzetközi térben.

A magyar kutatók támogatása érdekében a teljes kutatói életpályát lefedő támogatási portfólió került kialakításra (Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program, Nemzeti Kutatási Kiválósági Program), valamint létrejött a Kutatási Kiválósági Tanács, amely testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázati kiírások előkészítéséért, valamint a pályázati döntésekért.

A Nemzeti Laboratórium Program a felfedező és a kísérleti megközelítésű kutatásoknak új, nemzetközi dimenziót nyitó, együttműködésen alapuló, intézményesülő formája. Összesen 23 kutatási területen működnek Laboratóriumok, 14 db RRF, 9 db hazai forrással.

A KFI szakpolitika folyamatosan, ismétlődő pályázatokkal támogatja a vállalkozások innovációs projektjeinek megvalósulását hazai forrásból, az NKFI Alapból, valamint európai uniós finanszírozással a GINOP Plusz operatív program 2. prioritásából. A 2024-ben az NKFI Alapból indított KKV Fókuszterületi Innovációs Program felhívás keretében 84 projekt valósul meg 47,3 milliárd forint támogatásból, amelynek 173 kkv a kedvezményezettje, várhatóan számos új terméket/szolgáltatást, szabadalmat és munkahelyet eredményezve. A kkv-k mellett 2025-ben a nagyvállalatok számára is új program indul (Nagyvállalati Fókuszterületi Innovációs Program) 15 milliárd forint forrással. A GINOP pályázatok

meghirdetése is folyamatos, ezekből 2 program indult el már 2024-ben (182 Mrd Ft), egyrészt a kkv-k – elsősorban – eljárás-innovációs képességeinek fejlesztését, másrészt pedig a kis- és nagyvállalatok termék/szolgáltatás-innovációs tevékenységének előmozdítását célozzák. A rendelkezésre álló forrásokból újabb felhívások várhatóak idén tavasszal és ősszel is.

A K+F tevékenységet támogató felhívások eredményeképpen több száz új iparjogvédelmi bejelentés, valamint több száz új termék vagy szolgáltatás piacra kerülése, új kutatói álláshelyek létrejötte várható.

A KFI intézkedések illeszkednek az 1. és 2. Közös Prioritásokhoz, és hozzájárulnak a fenntartható fejlődés célrendszerének (SDG) 9. céljához

6.1.3. DIGITALIZÁCIÓ

Magyarország számos erőfeszítést tesz a gazdaság és a társadalom digitális átalakulásának előmozdítása érdekében. Az elmúlt években több nemzeti stratégia készült, pl. a Nemzeti Digitalizációs Stratégia, a Nemzeti Digitális Állampolgárság Program, a Digitális Jólét Program és a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia. A stratégiák megvalósulását a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (a továbbiakban: DIMOP Plusz) segíti – amelynek felhívásai folyamatosan jelennek meg –, összhangban a Digitális Évtized Szakpolitikai Program 2030 törekvéseivel, vagy az országspecifikus ajánlásokban felvetett területekkel (CSR 2024: 2.1, 2.2).

A DIMOP Plusz folyamatban lévő pályázataival segítségével halad a high-tech és a zöld átállás, a hálózatosodás előmozdítása, a digitális készségek fejlesztése, valamint a gazdaság és a közszolgáltatások digitalizációjának előmozdítása. A zöld átállás keretében energiarendszerek és hálózatok, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hulladékgazdálkodás digitális fejlesztései, digitális megoldások kialakítása a villamosenergia-fogyasztási és termelési adatok rendszerezése, optimalizálása érdekében, valamint a klímaváltozás nyomon követését, a hatásaihoz való alkalmazkodást támogató elektronikus környezeti szenzor-, monitoring rendszer fejlesztései valósulnak meg. A hálózatosodás előmozdítása során a gigabitképes hálózati

infrastruktúra fejlesztésének tervezése, előkészítése zajlik, míg a digitális készségek fejlesztésének keretében országos alap- és emelt szintű digitáliskompetencia-fejlesztő programok indultak, a hátrányos helyzetű, és idősödő lakosság digitális felzárkóztatása, az oktatási nyilvántartások egységes szolgáltatási képességének megalapozása, új tanulástámogató platform és kapcsolódó szolgáltatások kialakítása történt.

A gazdaság digitalizációja fókuszterületen a kkv-k digitális átállásának előmozdítása van a kezdeményezések középpontjában, a közszolgáltatások digitalizációjának célja érdekében pedig a digitális személyazonosítást biztosító alkalmazás bevezetése, az élethelyzet alapú, illetve helytől és időtől független virtuális ügyintézés lehetőségének megteremtése, az ügyfelek által elérhető e ügyintézési felületek felhasználói élményének optimalizálása, az adatkapcsolatok megerősítése indult el. A pályázatok lebonyolításával nemcsak a kohéziós politikai prioritások megvalósítása lép előre, de a továbbképzési, átképzési lehetőségek is bővülnek (CSR 2024: 2.1, 2.2, 3.4). A kezdeményezések részben hozzájárulnak a fenntartható fejlődés célrendszerének (SDG) 9., és 10. (minőségi oktatás) céljaihoz. A digitális készségek fejlesztése a Szociális Jogok Európai Pillére 1., 2. és 3. alapelvéhez, valamint az adatbiztonság témája miatt részben a 10. alapelvéhez is kapcsolódik. A DIMOP Plusz programok megvalósítása támogatja az 1. Közös Prioritást.

A DIMOP Plusz fejlesztésekkel kapcsolatos konzultációra, a partnerek bevonására elsősorban a DIMOP Plusz Monitoring Bizottság (MB) ülései, írásos, illetve szóbeli konzultációi, illetve a pályázati felhívások társadalmi egyeztetése során kerül sor. Az MB-ben a civil társadalmat képviselő releváns szervezetek, környezetvédelmi partnerek, valamint a társadalmi befogadás, az alapvető jogok, a fogyatékkal élő személyek jogai, a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetés mentesség elősegítéséért felelős szervezetek egyaránt helyet kapnak a gazdasági és szociális partnerek – ideértve az oktatási és képzési, kutatás-fejlesztési és innovációs, energetikai, telekommunikációs, informatikai szektorokat – és a kormányzati szereplők mellett.

6.2. ADÓZÁS

A közelmúlt kormányzati intézkedései közül számos célolta az adórendszer egyszerűsítését, a költségvetési egyensúly fenntartását és az adómegfeleléssel kapcsolatos eljárások digitalizálását. Az energiaszektor érintő extraprofit adók 2024. december 31-én részben kivezetésre kerültek. Ezzel egy időben megszűntek a gyógyszergyártókat, a közmű-szektor, valamint a telekommunikációs ágazatot érintő extraprofit adók és a légitársaságok különadója. Csökkentek a pénzügyi szektort terhelő extraprofit adók, és a reklámadó felfüggesztése 2025. december 31-ig meghosszabbításra kerül, támogatva ezzel a 2024. évi 3.1-es és a 2023. évi 3.4-es országspecifikus ajánlások végrehajtását.

A 2022-es 4.4-es, és a 2019-es 4.4-es, az adórendszer egyszerűsítésére vonatkozó ajánlásnak és a gazdasági növekedést és rezilienciát célzó 2-es Közös Prioritásnak megfelelően az adórendszer további egyszerűsítése érdekében munkacsoport vizsgálja a hatályos adónemek számának csökkentési lehetőségeit (akár kivezetéssel, akár érdemi egyszerűsítést jelentő összevonással). A szén-dioxid kvóta adót a Kormány bevezette, az adónem ösztönzi a vállalatokat az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére, így a zöldebb működés megvalósítására.

Szintén a 2022-es 4.4-es, és a 2019-es 4.4-es, az adórendszer egyszerűsítésére vonatkozó ajánláshoz és a gazdasági növekedést és rezilienciát célzó 2-es Közös Prioritáshoz kapcsolódva az adatszolgáltatási rendszer hatékonyságának nagyságrendi javulása érdekében – az eÁFA rendszer mellett bevezetésre kerül az eNyugta és az Eseményalapú Adatszolgáltatási Platform (EMAP). Az eÁFA (amely rendszer 2024. január 1-től bevezetésre is került, funkciói pedig folyamatosan bővülnek) fókuszában nem az adóbevallás kiajánlása áll, hanem a NAV-hoz beérkezett forrásadatok visszamutatása, automatikusan elkészíthető bevallással. Az eNyugta esetében az online pénztárgépeket 2025-től kezdve fokozatosan az elektronikus nyugta kiadására is alkalmas, új technikai eszköz/megoldás, az ePénztárgép váltja fel. Mindhárom javaslat során közös cél a vállalkozások adminisztrációs költségeinek csökkentése, digitalizáltságuk javítása, az adóelkerülési lehetőségek további szűkítése, továbbá a döntés-előkészítési célú, valamint közigazgatási folyamatokat kiszolgáló adatok időszerűségének, hibamentességének, illetve rugalmas

felhasználhatóságának biztosítása anélkül, hogy az többletadminisztrációs terhet jelentsen az adatszolgáltatók számára.

A lakhatási körülmények javítására vonatkozó 2022. évi 3.2-es, a 2023. évi 1.7-es, valamint a 2024. évi 1.6-os országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódva, a családbarát adórendszer egyik átmeneti elemeként az új építésű lakásokra, 150 négyzetméter hasznos alapterületig, családi házakra 300 négyzetméterig 27% helyett 5%-os áfakulcs vonatkozik. Ezek kapcsán az 5%-os áfakulcs alkalmazhatósága fő szabály szerint 2 évvel meghosszabbításra került (2026. december 31-ig). A rozsdáövezetekben a többlakásos lakásépítésekre 150 négyzetméterig 27% helyett szintén 5%-os áfakulcs vonatkozik, azonban – a nem rozsdáövezeti új lakásoktól eltérően – időkorlát nélkül. További, a családokat támogató adózási intézkedésként a Kormány a családi adókedvezmény mértékét kétszeresére emeli, 2025-től adómentessé teszi a gyermek születéséhez kapcsolódó ellátásokat és a három gyermekes édesanyáknak sem kell személyi jövedelemadót fizetniük. 2026-tól több lépcsőben a kétgyermekes anyák is mentesülnek a jövedelmük utáni jövedelemadó megfizetése alól, a 30 év alatti anyák mentességes esetén pedig megszűnik a bér mértékére vonatkozó korlátozás.

6.3. ÜZLETI KÖRNYEZET, SZABÁLYOZÁS

6.3.1. KÖZIGAZGATÁS

A magyar közigazgatási rendszer modernizálásának egyik fontos eszköze a digitalizáció, melynek erősítésére vonatkozó 1-es Közös Prioritásra és több országspecifikus ajánlásra (CSR 2023 1.3, CSR 2022 1.2, CSR 2021 1.3, CSR 2020 3.4) válaszul, valamint a HET célkitűzéseire kapcsolódva számos intézkedés született a közigazgatás területén. A Virtuális Kormányablak technológiai kialakítása a video-technológiás ügyintézésre épül, és lehetővé teszi majd az ügyfelek számára, hogy az ügyeik típusának megjelölésével előzetesen időpontot foglaljanak és videokonferencia hívással, a virtuális ügyfélszolgálaton keresztül intézzék ügyeiket. A cél egy olyan rendszer kialakítása, ahol az ügyfélszolgálaton zajló ügyintézés a virtuális térben valósul meg azáltal, hogy az ügyfél és az ügyintéző között egy biztonságos csatornán keresztül történik az ügyintézési folyamat. A fejlesztés

megvalósulása nem jelenti a személyes ügyintézés lehetőségének megszüntetését sem, sőt, az állampolgárok indíthatják ügyeiket kormányablakban és befejezhetik virtuális kormányablakban, de az online indított és fizikai térben folytatott ügymenet is elérhető lesz.

A HET-ben tervezett adatalapú döntéshozatal és jogalkotás keretében a differenciált képzéseken keresztül olyan személyek szereznek az adatelemzéssel és adatvizualizálással kapcsolatos gyakorlatorientált tudást, akik közvetlenül kapcsolódnak a kormánydöntések meghozatalához és a jogalkotáshoz. A projekt megvalósítása két pilléren nyugszik: az állami döntéshozatali és jogalkotási folyamatok hatékonyságának javítása, valamint a társadalmi szereplők tájékoztatása a döntésekről adatelemző és adatvizualizációs eszközök segítségével. A projekt megvalósítása folyamatban van.

A közszolgáltatásokhoz (pl. köznevelési, egészségügyi, szociális intézmények) való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a HET keretében sor kerül a közszolgáltatást nyújtó szervezetek számára naprakész és átlátható IT eszközök biztosítására a közszolgáltatást igénybe vevők esetében pedig a saját eszközzel történő hozzáférésre. Létrehoznak egy rugalmas, költséghatékony, megtakarításokat eredményező, beszerzésmenedzsmentet is támogató informatikai rendszert, valamint országos szinten azonosítják az egyes közigazgatási és közszolgáltatási ágazatokban fellépő eszköztöbbletet és eszközhiányt, ezáltal felmérve a közigazgatási ágazatokban jelentkező IT szükségletet. A bizonyos szempontból elavult, de még mindig működőképes eszközöket kivezetik a közigazgatásból, és lehetővé teszik a digitalizáció szempontjából hátrányos helyzetű társadalmi rétegek számára a felhasználást. A projekt közvetve hozzájárul a társadalom és a munkaerőpiac által elvárt digitális kompetenciák elsajátításához.

Az ügyfélközpontú, konszolidált digitális közigazgatás megvalósítása is folyamatban van. A fejlesztések korszerű felhőtechnológián alapulnak. Létrejön az EU-s szabályozási előírások szerint működő Digitális Adattárca, továbbá életemény alapon lehet ügyeket intézni a Digitális Állampolgár mobilalkalmazáson keresztül. A felhasználói élmény növelése céljából

átalakítják, egységesítik a nagy látogatószámú elektronikus ügyintézési felületeket.

Kiemelt projekt eredményeként valósul meg a Magyar Állam támogatásával és az Európai Unió társfinanszírozásával a foglalkoztatáspolitikai adminisztratív folyamatainak fejlesztése, a jelenlegi kapcsolódó informatikai rendszer megújítása, valamint az EURES-hálózat láthatóságának és ismertségének javítása, szolgáltatásainak és azokhoz való hozzáférésnek a fejlesztése. Az informatikai fejlesztés a foglalkoztatási szolgálat hatékony segítségnyújtását és változó munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodását, valamint az ügyintézési folyamat hatékonyságának növelését célozza, melynek keretében a meglévő foglalkoztatási informatikai szakrendszer kiváltása történik meg egy modern, a mai kor igényeit kielégítő informatikai rendszerre. A projekt másik eleme az EURES hálózat működtetése, valamint a szolgáltatások ellátásához szükséges szakmai kompetenciák, tudás, szervezet fejlesztése, felkészítése, a hálózat közvetítési, toborzási és támogató szolgáltatásainak, ügyfélszolgálati csatornáinak és tevékenységeinek megerősítése, modernizálása és digitalizálása.

A közigazgatást érintő reformok és beruházások hozzájárulnak a 8. (Tisztességes munka és gazdasági növekedés) és a 16. (Béke, igazság és erős intézmények) fenntartható fejlődési célokhoz.

6.3.2. KÖZKIADÁSOK HATÉKONYSÁGA

Összhangban a Magyarországnak címzett 2023. évi 1.2-es és 1.3-as – a körültekintő, kiadásokat korlátozó költségvetési politikáról, valamint a nemzeti finanszírozású állami beruházások megőrzéséről és a nyújtott támogatások hatékony felhasználásáról szóló – országspecifikus ajánlással a „Közkiadások hatékonyságának javítása kiadási felülvizsgálatok révén” című reform a HET I. Kormányzás és közigazgatás komponenshez is kapcsolódik. A kiadási felülvizsgálatok a már létező (és nem a tervben lévő) kiadásokra fordítanak figyelmet. Elsősorban azt tekintik át – a folyamatok mély megértésére törekedve –, hogy hatékonyan valósult-e meg a kitűzött szakpolitikai cél elérése vagy adódhat megtakarítás és/vagy hatékonyságjavulási tartalék. A felülvizsgálat eredményeként szakpolitikai ajánlásokat fogalmaznak

meg, amelyeket a következő év költségvetési tervezésébe kell becsatornázni. A közkiadások hatékonyságát szolgáló reform hozzájárul a 8. (Tisztességes munka és gazdasági növekedés) fenntartható fejlődési célhoz.

6.3.3. ANTIKORRUPCIÓ

A HET keretében Magyarország vállalta, hogy nemzeti korrupcióellenes stratégiát készít. A 2024-2025 közötti időszakra szóló középtávú Nemzeti Korrupcióellenes Stratégia, valamint a végrehajtására vonatkozó 1025/2024. (II. 14.) számú Korm. határozat már a negyedik olyan stratégiai dokumentum, amely Magyarországon a korrupciós kockázatok megelőzését, illetve a meglévők megszüntetését szolgálja – összhangban a 2019. évi 4.3-as és 2022. évi 4.1-es, a korrupcióellenes keretrendszer megerősítését, az ügyészségi erőfeszítések és a nyilvános információkhoz való hozzáférés javítását célzó CSR-okkal. A feladatok időszerű és ütemezett teljesítését a 2024 áprilisában megalakult Monitoring Bizottság ellenőrzi. A Bizottságba minden olyan miniszter, aki az intézkedések első helyi felelőseként jelenik meg, szakmai vezetői szintű tagot delegált.

A Bizottság további tagjai az Integritás Hatóság elnöke, a Közbeszerzési Hatóság elnöke, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság főigazgatója, a Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöke és a Korrupcióellenes Munkacsoport nem kormányzati szereplőket képviselő tagjai által megválasztott személy. A Bizottság elnöke a Belügyminisztérium jogi és koordinációs helyettes államtitkára. A titkársági feladatokat – mint a korrupcióellenes kormányzati tevékenység összehangolásában közreműködő szerv – a Nemzeti Védelmi Szolgálat (a továbbiakban: NVSZ) látja el. Ez az ellenőrzés biztosítja, és egyben támogatja is a feladatok folyamatos végrehajtását és koordinálását a tárcák, illetve felelősök között a több tárcát érintő feladatok tekintetében. Jelenleg folyamatban van a független értékelő szervezet kijelölése a Stratégia független, külső értékelése céljából.

Az egyes feladatokról a felelős szervek minden negyedév végéig beszámolót készítenek, amelyet a titkársági feladatokat ellátó NVSZ részére megküldenek. A Bizottság az adott negyedévet követő

hónapban ülést tart, amelyen megvizsgálja és értékeli az előrehaladásról szóló beszámolókat, és ezzel kapcsolatban jelentést tesz a belügyminiszter részére.

A beszámolók alapján az NVSZ aktualizálja a Monitoring Támogató Mátrixot, mely adott negyedévre vonatkozóan bontásban tartalmazza az egyes intézkedések előrehaladására vonatkozó információkat (feladatot, határidőt, felelőst), illetve a megvalósított eredményterméket. A Mátrix előrehaladási beszámolókkal frissített változata az elfogadását követően negyedévente közzétételre kerül, és a <https://korupciomegelozes.kormany.hu> oldalon érhető el.

Összhangban a 2019.évi 3.6-os, a 2020.évi 4.3-as és a 2022.évi 4.6-os CSR-okkal, a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó cselekvési tervben foglalt intézkedések (2023-2026), valamint a cselekvési tervében foglalt intézkedések elősegítik a közbeszerzések átláthatóságát, a nyilvánosság biztosítását, növelik a versenyt, ezzel erősítve a korrupcióellenes keretrendszert. Az intézkedések végrehajtásáról szóló beszámolókat a Kormány évente közzéteszi. A közbeszerzésekben a verseny fokozásának érdekében, valamint a korrupció elleni fellépéssel összefüggésben tett intézkedések végrehajtása és annak monitoringja folyamatos.

A korrupció megelőzését szolgáló reformok hozzájárulnak a 16. (Béke, igazság és erős intézmények) fenntartható fejlődési célhoz.

6.4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

Az elmúlt évtizedben uniós szinten is kiemelkedően jól teljesített Magyarország a foglalkoztatottság növelése terén: a 20-64 éves korcsoport foglalkoztatási rátája 2024-ben tovább emelkedett, így 2010 és 2024 között összesen 18,9 százalékponttal növekedett, mind a női, mind a férfi foglalkoztatási ráta meghaladja az EU-s szintet. A magyar Kormány foglalkoztatási célkitűzése, hogy a 20-64 éves népesség foglalkoztatási rátája 2030-ra érje el a 85%-ot (az EU-s cél 78%), továbbá 500 ezer új munkahelyet hozzon létre és dinamizálja a meglévő munkaerő-forgalmat a munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése révén.

Az Új Gazdaságpolitikai Akcióterv célkitűzéseivel összhangban a Versenyszféra és a Kormány Állandó

Konzultációs Fóruma keretei között 2024 novemberében létrejött 3 éves bérmegállapodás érdemben hozzájárul a jövedelmek vásárlóerejének növeléséhez, valamint ahhoz, hogy a bővülő gazdaság eredményeiből a társadalom lehető legszélesebb köre részesüljön. A megállapodás segíti a kiszámíthatóbb bérdinamika elérését középtávon, miközben a vonatkozó uniós irányelv teljesítéséhez is hozzájárul (CSR 2024 3.5, 2023 3.3, 2022 4.3, 2019 4.3). A bérmegállapodás alapján a minimálbér 2025-ben 9%-kal 290 800 forintra emelkedett, 2026-ban további 13%-kal, 328 600 forintra, 2027-ben pedig további 14%-kal, 374 600 forintra emelkedhet. Így 2027-ben a minimálbér eléri az arra az évre várható rendszeres bruttó átlagkereset 50%-át, összhangban a minimálbér irányelv átültetése során meghatározott indikatív referenciaértékkel. A garantált bérminimum összege a 2025. évben 7%-kal 348 800 forintra emelkedett.

Kiemelt cél az inaktívak körének felkutatása és munkába állítása, melynek elérését a hazai forrásokból, illetve az Európai Szociális Alap Plusz társfinanszírozásával megvalósuló munkaerőpiaci aktivitást növelő programok, valamint a Kormány célzott intézkedései támogatják.

Az aktív munkaerőpiaci eszközök (CSR 2024 3.4) a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő (ún. NEET) fiatalok arányának csökkentését, továbbá a nők (kiemelten a kisgyermekes és a hozzátartozó ápolását végző nők) munkaerőpiaci részvételét mozdítják elő. A munkaerő-tartalék aktivizálását szolgáló intézkedések között kiemelt szerepet kapnak a fiatalok elhelyezkedését segítő EU-s és hazai források igénybevételével megvalósuló programok (Ifjúsági Garancia Plusz Program, Nyári diákmunka program, Munkakör-megosztás elterjesztését célzó program). A fiatalok támogatása mellett prioritás az idősebb korúak, az 55 év feletti aktívizálása, amit a 30 év feletti álláskereső elhelyezkedését támogató munkaerőpiaci program céloz. A tartós munkanélküliek és hátrányos helyzetű személyek elhelyezkedésének támogatását 2025-ben is több intézkedés valósítja meg, 2024-ben pilot jelleggel munkakipróbálási program indult, amely a súlyosan hátrányos helyzetű, hosszú ideje nem dolgozó regisztrált álláskereső elhelyezkedését segíti elő hazai forrásból (CSR 2022 3.1).

A rehabilitációs vagy rokkantsági ellátás igénybevételéhez szükséges jövedelmi korlát 2021-től került eltörlésre, 2024. január 1-től az igénylő foglalkoztatási státusza már nem kerül értékelésre az ellátás odaítélésekor. 2024. március 1-től a fogyatékossgal élő személyek és kísérőik ingyen utazhatnak a helyi és a helyközi közforgalmú közlekedésben. A 25 fő feletti foglalkoztatóknak rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettsége van, ha a megváltozott munkaképességű foglalkoztatottak aránya 5% alatti. A pályakezdő fogyatékos- vagy sajátos nevelési igényű fiatalok korábbi minősítésük alapján 23 éves korukig szintén beszámítanak az 5 %-os kvótába, csakúgy, mint a mentorukként alkalmazott munkavállalók. 2021. január 1-jétől a rehabilitációs hozzájárulás tekintetében kedvező szabályok léptek életbe a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő piaci foglalkoztatásának növelése érdekében. A súlyos fogyatékossgal élő személyek személyi kedvezménye szintén ösztönző a munkavállalásra.

2023. augusztus 1-jétől a szociális hozzájárulási kedvezmény igénybe vehető a fogyatékossgal támogatásban, vagy vakok személyi járadékában részesülő munkavállaló után is. Rehabilitációs szolgáltatást nyújtanak a vármegyei, fővárosi kormányhivatal rehabilitációs hatóságánál dolgozó mentorok, valamint az akkreditált foglalkozási rehabilitációs szolgáltatók.

A munkaerőhiány kezelése érdekében bevezetett új intézkedések jellemzően a hazai munkaerőpiaci tartalék mozgósítására, az inaktívak minél szélesebb körének az elsődleges munkaerőpiacra történő bevonására, a munkaerő mobilitásának elősegítésére fókuszálnak. A foglalkoztatási szakterület által koordinált intézkedések a munkaerőpiac rugalmassága és biztonsága közötti egyensúly megteremtését, az inkluzivitás támogatását, illetve a szociális partnerek intézményi kapacitásának erősítését szolgáló szakterületi stratégiai célok megvalósítására irányulnak. Ezek az intézkedések a Szociális Jogok Európai Pillére céljai közül a 4. (A foglalkoztatás aktív támogatása), 5. (Biztonságos és rugalmas foglalkoztatás) a 6. (Bérek) és a 8. (Szociális párbeszéd és munkavállalói részvétel) célokat támogatják (CSR 2020 2.1).

A foglalkoztatás bővítése és a munkaerőhiány tartóssá válásának elkerülése érdekében a technológiai változásokra is tekintettel további programok valósulnak meg a munkavállalók képzése, kompetenciáinak fejlesztése (CSR 2023 3.2, 2019 2.1) az élethosszig tartó tanulás lehetőségéhez hozzáférés biztosításának elősegítése céljából.

A kkv-k kapacitásbővítése támogatásának kormányzati célja, hogy hosszabb távon segítse alkalmazkodásukat a zöld és a digitális átállás okozta kihívásokhoz és a munkahelyek fenntartásához. Emellett több program van folyamatban a vállalkozások versenyképességének és termelékenységének növelését, valamint a foglalkoztatás bővítését célozva képzések, kapacitásbővítő beruházások, technológiai fejlesztések támogatásával. A foglalkoztatási intézkedések a megfelelő munkalehetőségek elérhetőségével, új és jobb foglalkoztatási lehetőségek ösztönzésével, az egész életen át tartó tanulás elérhetőségéhez történő hozzájárulás által főként az SDG1 (szegénység megszüntetése), SDG8 (tisztességes munka és gazdasági növekedés), valamint az SDG4 (minőségi oktatás) fenntarthatósági célkitűzések elérését segítik.

A munkanélküli segélyezés időtartamát a Kormány nem tervezi meghosszabbítani, tekintettel arra, hogy a hangsúly az érintettek munkaerőpiaci elhelyezésén van, melyet a fent vázolt politikák, valamint a közfoglalkoztatás aktivizáló elemei megfelelően kezelnek (CSR 2022 3.1). Az álláskereső ellátás összegének emelése és folyósítási idejének hosszabbítása (CSR2019 2.2, CSR 2020 2.1, CSR 2022 3.1, CSR 2023 3.1, CSR 2024 3.2) negatívan érintené a gazdaság fejlődését és szerveződését, a gazdasági tevékenységet folytatók általános, együttes érdekeinek érvényesülését is. A nagyságrendileg

65-70 ezer fő halmozottan hátrányos helyzetű álláskereső számára biztosítani kell a közfoglalkoztatás lehetőségét mindaddig, amíg a rendszeres munkavégzésre más alternatíva nincs a számukra. Több program célozza az érintettek kimozdítását a közfoglalkoztatásból, ösztönözve a versenyszférában történő tartós elhelyezkedésüket, valamint a szociális szövetkezetek foglalkoztatási képességének növelését, önfenntartó piaci szereplővé válását (Közfoglalkoztatásból a versenyszférába program;

Fókusz program; Közfoglalkoztatottak munkaerőpiaci integrációja EFOP Plusz projekt).

A „Közfoglalkoztatottak munkaerőpiaci integrációja” program eredményeként javul a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő emberek képzettségi szintje, foglalkoztathatósága, a kiemelt program indulása 2025. III. negyedév, tervezése folyamatban van. A Fókusz program a hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerőpiaci integrációjához, illetve szociális szövetkezeti szervezeti kereteken belül munkahelyek létrehozásához járul hozzá. A 2025. október 31-ig megvalósítás alatt álló Fókuszban az Innováció alprogram célja forrásbiztosítás a digitalizációhoz és a zöld átálláshoz kapcsolódó tevékenységek esetén. A foglalkoztatáspolitikát érintő reformok hozzájárulnak a társadalmi és gazdasági ellenálló-képességet (2.) célzó közösségi prioritás megvalósításához, a kapcsolódó intézkedések folyamatban vannak.

6.5. DEMOGRÁFIA

6.5.1. CSALÁDPOLITIKA

A Kormány folytatja a 2010 után meghirdetett családbarát, és a gyermekvállalást ösztönző intézkedések végrehajtását és kiterjesztését. A demográfiai célok eléréséhez átfogó megközelítést alkalmaz a Kormány, a születések számának növekedését és ezzel párhuzamosan a női foglalkoztatás arányának emelkedését a családi támogatások rendszerén túl az intézményi és szociális háló megerősítésével, lakáspolitikai és adópolitikai intézkedésekkel kívánja elősegíteni. Összhangban az Európai Bizottság országjelentéseiben foglalt céllal, valamint a 2019. évben megjelent országspecifikus ajánlással (2019 2.1) a 6. EFOP Plusz Család- és ifjúságügyi fejlesztések prioritáson tervezett intézkedések célzottan segítik a nemek közti egyenlőtlenség csökkentését, a munka és a magánélet egyensúlyának megteremtését, és a nők munkaerőpiaci visszatérését. Így az intézkedések között szerepel a korai nevelés feltételeinek bővítése, a foglalkoztatás aktív támogatása, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúly erősítése (CSR 2024 3.2, 3.3, CSR 2024 2.3, CSR 2022 3.2, CSR 2020 2.2, 2.3).

A családpolitikai célok megvalósulásához közvetlenül hozzájárul a komplex bölcsődefejlesztés, mely keretében a 2021-2027 közötti időszakban a 3 év alatti kisgyermekek napközbeni ellátásának megerősítését célzó komplex intézkedési csomag kerül megvalósításra. Ennek segítségével lehetővé válik, hogy minden dolgozó, dolgozni akaró szülő gyermekének biztosított legyen a bölcsődei ellátás. Az európai uniós forrásokból megvalósuló infrastrukturális fejlesztések eredményeként a következő években várhatóan közel 5 000 férőhely jöhet létre. Míg 2010-ben mindössze 32 516 bölcsődei férőhely működött, 2024. augusztusi adat alapján 66 639 bölcsődei ellátást (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde) biztosító férőhely áll rendelkezésre országosan, így 13 év alatt több mint duplájára emelkedett a férőhelyek száma.

Az EFOP Plusz Operatív Program 6. prioritásának keretéből ágazati fejlesztések hatására a bölcsődei ellátást nyújtó intézményekben mintegy 2 300 kisgyermeknevelő álláshely is létesülhet, ami új, megfelelő végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelő szakemberek bevonását teszi szükségessé, valamint új munkahelyi bölcsődei férőhelyek jöhetnek létre meglévő ingatlan vagy bérelt ingatlan átalakításával, meglévő munkahelyi bölcsőde bővítésével. A tervezett beavatkozások a megfizethető gyermekgondozási szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés révén illeszkednek a magas színvonalú kisgyermekkori nevelési és gondozási rendszerekről szóló 2019/C 189/02 Tanácsi ajánláshoz, valamint az ESZA+ ESO4.3 egyedi célkitűzéshez („a nemek közötti egyensúly előmozdítása a munkaerőpiaci részvétel tekintetében, egyenlő munkafeltételek, valamint a munka és a magánélet közötti jobb egyensúly elősegítése”).

A 2019-ben bevezetett Babaváró támogatás a gyermekvállalás előtt álló fiatal házaspárokat kívánja támogatni a családalapításban. A támogatás népszerűségét mutatja, hogy 2019 óta összesen 271 ezer család vette igénybe, 2 674 milliárd forint értékben, az átlagos összeg 9,8 millió forint volt. 2024-től emelt, legfeljebb 11 millió forintos összegben igényelhető. 2025. január 1-től a babaváró kölcsönt a házaspárok a feleség 35 éves korának betöltéséig igényelhetik. Az igénylők kb. fele a folyósított összeget ingatlanvásárlásra vagy felújításra fordították. (CSR 2019 2.2). Az Otthonteremtési Program demográfiai és

társadalmi szempontból a Kormány családpolitikájának egyik legfontosabb programja. Ennek érdekében jelent meg a 2024-től elérhető Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) Plusz támogatott hitel, és alakult át a 2019-ben elindított Falusi CSOK támogatás (CSR 2023 1.7), mely intézkedéseket a lakáspolitikai fejezet tárgyalja.

A Kormány – azon demográfiai célt támogatva, hogy a várható élettartamot és az egészségben eltöltött évek számát meghosszabbítsa – a 65 évnél idősebb emberek számára elindította a „Gondosóra program”-ot, melynek előrehaladásáról a 6.8. Egészségügy fejezet számol be részletesebben.

A családokat támogató adózási intézkedéseket az „Adózás” fejezet tárgyalja. A családpolitikai intézkedések az 5. (nemek közötti egyenlőség) és 10. (egyenlőtlenség csökkentése) SDG célok, és a 2. (nemek közötti egyenlőség), 3. (esélyegyenlőség), 9. (a munka és a magánélet közötti egyensúly), 11. (gyermekgondozás és a gyermekek támogatása), 20. (alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés) szociális pillér célok elérését támogatják.

6.5.2. LAKÁSPOLITIKA

A Kormány kiemelt célja az országos lakhatási feltételek fejlesztése, a megfelelő és megfizethető lakhatás elérhetővé tétele a társadalom széles rétegei számára. A 2019-ben bevezetett Falusi CSOK (CSR 2023 1.7) vissza nem térítendő állami támogatást, kamattámogatott Falusi CSOK-kölcsönt, adó-visszatérítési támogatást és vásárlás esetén illetékmentességet biztosít kistelephelyeken élő vagy oda költöző gyermeket vállaló-, nevelő családoknak használt ingatlan vásárlására, bővítésére, korszerűsítésére, valamint új ház építésére vagy vásárlására.

A Falusi CSOK összegét 2024-től kibővítette és megemelte a Kormány. A Falusi CSOK további célja, hogy segítse a kisebb, 5 ezer fő alatti, és hátrányos helyzetű települések fejlődését, és támogassa az ott élő családokat az otthonteremtésben és a helyben boldogulásban. Szociális aspektusát mutatja, hogy e településeken jellemzően nagyobb a veszélyeztetettebb, alacsonyabb átlagjövedelemmel rendelkező lakosság koncentrációja. Kistelephelyeken is igényelhető maximum 5 millió forint adó-

visszatérítés új építésű lakásokhoz, saját tulajdonú építkezésekhez, illetve meglévő ingatlanok korszerűsítéséhez, bővítéséhez. A CSOK Plusz Program 2024. január 1-től elérhető, kedvezményes, államilag támogatott lakáshitel gyermeket vállaló házaspárokra, ami támogatott kistelephelyeken Falusi CSOK támogatásokkal kombinálható (de ebben az esetben a Falusi CSOK-kölcsön már nem igényelhető). A CSOK Plusz programot 2024. január 1. és 2025. február 28. között 12 591 család vette igénybe, összesen 328 milliárd forint értékben.

Az Otthonfelújítási Program célja a 2007 előtt épült családi házak energiahatékonyságának javítása, energiamegtakarítás elérése és a rezsiköltségek csökkentése. 2024 július 1-től, az intézkedés közvetve hozzájárul a gázfelhasználás csökkenéséhez korszerűsítésen keresztül (CSR 2023 4.7). A program 0%-os hitelt, vissza nem térítendő támogatást és önerőt kombinál.

2025. január 1-től érhető el az 5000 fő alatti kistelephelyeken új feltételekkel a Vidéki Otthonfelújítási Program, amely vissza nem térítendő támogatást biztosít a felújítási költségek 50% ára azért, hogy csökkentse a kistelephelyeken élő, alacsony jövedelmű gyermekes családok és a nyugdíjasok lakhatási költségeit. Az igénylők köre kibővült a családok mellett a nyugdíjasokkal is. Amennyiben a család nem rendelkezik elegendő önerővel ahhoz, hogy a teljes felújítási költséget megelőlegezze, 2025. február 1-jétől lehetősége van legfeljebb 6 millió forint összegű vidéki otthonfelújítási kölcsönt igényelni a hitelintézeteknél.

Az Új Gazdaságpolitikai Akcióterv egyes intézkedései is szolgálják a megfelelő és megfizethető lakhatási feltételek kialakítását. Ennek keretében a Kormány átalakította a rövidtávú lakáskiadás feltételrendszerét, mely a lakásbérleti feltételek javítása mellett növelte a kínálatot. A 2025 év elején indult lakhatási tőkeprogram magántőke bevonásával célzottan segíti megfizethető ingatlanok fejlesztését, a program 300 milliárd forintos kerete új lakások, bérlakások, illetve kollégiumok építésére lesz fordítható és hozzájárul az építőipar fellendítéséhez is. A megfizethető kollégiumi helyek biztosítása érdekében a vonatkozó jogszabályok módosítása folyamatban van. A finanszírozási oldalon is több lépést tartalmaz a Program, így 2025. január 1-

től a munkáltatók havi 150 000 Ft (évi 1,8 millió Ft) összegű kedvezményes adózású támogatást adhatnak a 35 év alatti munkavállalóknak lakbérre vagy lakáshitel-törlesztésre az eddigi cafetéria juttatáson felül. 2024-től a SZÉP-kártyára érkező juttatások 50%-a felhasználható lakásfelújításra, 2025-től a nyugdíjpénztári tagok felhasználhatják egyéni számláikon felhalmozott összegeiket lakáscélú kiadásokra. A babaváró hitelkonstrukció továbbra is elérhető, emellett 2025-től kamatmentes, szabad felhasználású munkáshitel indul 17 és 26 év közötti fiatalok számára, ami szintén felhasználható lakhatási célokra is. A 35 év alatti, első lakásukat vásárló fiatalok számára 2025. áprilistól elérhető kedvezményes lakáshitel 5%-os kamatplafonnal.

Az alacsony jövedelmű háztartások lakhatási körülményeit célzottan támogatja a szociális lakások építését, felújítását támogató program mellett az megújuló energiatermelés és felhasználást támogató program (lásd bővebben a Társadalmi felzárkózás fejezetet) (2024 1.6; 2024 2.3; 2023 4.2; 2022 3.2; 2022 6.5). A lakáspolitikai intézkedések széleskörű hatásuk miatt több cél teljesítéséhez is hozzájárulnak, így az 1. Szegénység csökkentése, 7. Megfizethető energia, 10. Egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a 11. Fenntartható városok fejlődési célok. és a szociális pillérek közül a 3. Esélyegyenlőség, 12. Szociális védelem, valamint a 20. Alapvető szolgáltatások fejlődését támogatják

6.6. SZEGÉNYSÉG ELLENI KÜZDELEM, TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS

A fejezetben bemutatott reformokat és beruházásokat a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózás Stratégia 2021-2024 évekre szóló Intézkedési Terve tartalmazza. A társadalmi felzárkózás egészségügy területén tervezett beavatkozásainak fő célja az egészségkárosító viselkedési szokások megelőzése, az alapellátás fejlesztése, jobb elérhetősége, az egészségügyi intézmények jobb struktúrájának megteremtése. Ezeket a célokat szolgálják az infrastrukturális fejlesztések, szervezett szűrések, hátrányos helyzetű csoportok egészségmegőrzését szolgáló intézkedések, valamint az anyagilag rászoruló személyek egészségi állapotának megőrzése, helyreállítása érdekében tett intézkedések, elősegítve

a 2024. évi 2.3-as országspecifikus ajánlás megvalósulását a szegénység jobb kezelésére.

Szintén a 2024. évi 2.3-as CSR-al összhangban, az elmaradott területek fejlesztésére fókuszálva a szegregált életkörülmények között élők helyzetének javítását célzó, komplex humán és infrastrukturális elemeket tartalmazó program megvalósítására – az előzményprojektek tapasztalatai alapján – az EFOP Plusz 3. Társadalmi felzárkózási fejlesztések prioritástengely keretében kerül sor.

A program keretében a nem városi jogállású, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján szegregátummal rendelkező települések komplex fejlesztésére kerül sor. A fejlesztés előkészítése folyamatban van, várható megjelenése 2025. II. félév.

A szegénységben élők számának további csökkentését szolgálja a hátrányos helyzetű emberek (kiemelt figyelemmel a romák) képzése, képzésbe ágyazott foglalkoztatása, az egyén szintjén összehangolt személyes segítség biztosítása azzal a céllal, hogy javuljon az egyének nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélye. A szegénység újratermelődésének megakadályozását célozza a gyermekes családok szegénységének csökkentése és az iskolai lemorzsolódást mérséklő programok. A területi, társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez járulnak hozzá a 300 legnehezebb helyzetű településen a komplex településfejlesztési programcsomagok, komplex programok a szegregált településrészekben, valamint, helyi, megyei szakmai hálózatok, partnerségek kialakítása. Ezen fejlesztések előkészítése folyamatban van, valamennyi program indulása 2025-ben várható. A Kormány a felzárkózó településeken folytatja a gyermekvédelmi, anyagi, egészségügyi segítséget nyújtó programokat.

Az RRF programok keretében főként infrastrukturális fejlesztésekre kerül sor a lakhatás, megújuló energiatermelés – energiaszegénység csökkentése, munkaszocializációs, valamint pedagógiai fejlesztés területén, összhangban a 2024. évi 2.3-as CSR szegénységet, energiaszegénységet célzó ajánlásával is.

A lakhatási körülmények javítását célozzák a nem városi jellegű településeken a komplex telepprogramok, valamint a felzárkózó települések hosszú távú programja. A „Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása” program (CSR 2024 1.6) keretében a következő években a program befejezéséig legalább 1600 lakás megvásárlása és felújítása, valamint legalább 400 új szociális bérlakás építése valósul meg 2026. június 30-ig, amelyek működtetése szociális lakásügynökség keretein belül történik. A program eddig szerződött hazai és RRF-források összege 54,01 milliárd forint. A program 2025-től csökkentett indikátorvállalással és csökkentett költségvetéssel folytatódik. Jelenleg ennek módosítása zajlik.

A hátrányos helyzetű településeken a megújuló energiatermelést és felhasználást segíti elő a szociális naperőművek építését célzó kísérleti program a „felzárkózó településeken”, amelynek bevételeit a program szociális lakhatási célokra forgatja vissza. A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetésre kerülő beruházási pályázatoknál előnyben részesülnek azok a pályázók, akik hátrányos helyzetű kedvezményezett településeken élnek. A „Megújuló energiatermelés és felhasználás a hátrányos helyzetű településeken” RRF projektben 2023. év végéig közel 12 500 kWp termelési kapacitás létrehozása valósult meg, 2025. év végéig pedig legalább 25 000 kWp megújuló energiát megtermelni képes erőműkapacitás kerül létrehozásra, amely mintegy 10 ezer család fűtését támogatja. A projekt megvalósításához szükséges hazai és RRF-források összege 12,9 milliárd forint. A program 2025-től csökkentett indikátorvállalással és csökkentett költségvetéssel folytatódik. Jelenleg ennek módosítása zajlik.

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2021-2024 évekre szóló Intézkedési Terve alapján területileg is célzott, egyénre szabott szakmai, módszertani, ügyviteli szolgáltatások segítik a hátrányos helyzetű emberek, köztük romák foglalkoztatási lehetőségeinek bővítését, vállalkozások, társadalmi vállalkozások létrehozását és beindítását az EFOP Plusz 3. Társadalmi felzárkózás prioritás tengely keretében. A program célja olyan foglalkoztatási helyszínek kialakítása, amelyek kis létszámban képesek foglalkoztatni hátrányos helyzetű munkavállalókat, akik a foglalkoztatás keretében

részesülnek szakmai felkészítésben/képzésben. A program egzisztenciális biztonságot, szakmai felkészítést és a munkaerőpiaci integráció lehetőségét nyújtja a résztvevőknek. A fejlesztésre vonatkozó felhívás várhatóan 2025. II. félévében kerül meghirdetésre. A felzárkózó településeken élők munkakészségeinek fejlesztését, helyi gazdaságba való bekapcsolódását célozza a „Helyi sajátosságokon alapuló munkaszocializáció és készségfejlesztés, a helyi gazdasági kultúra erősítése” program, amelynek keretében az elérendő cél a kiválasztott településekről 10 ezer fő a munkaszocializációs programokban való részvétele a 2026-os befejezéséig.

Ebből 2023. év végéig több mint 4 000 személy munkaszocializációs programokban való részvétele történt meg, amelyek képzést, személyes mentorálást, személyre szabott szolgáltatásokat és foglalkoztatást tartalmaznak. 2024-re nincs vállalt mérföldkő és indikátor. A program finanszírozását 14,25 milliárd forint hazai és közösségi forrás biztosítja, szerződés szerint. A program 2025-től csökkentett indikátorvállalással és csökkentett költségvetéssel folytatódik. Jelenleg ennek módosítása zajlik. A Komplex képzéseket nyújtó, valamint az egész életen át tartó tanulást támogató programok biztosítása című konstrukció (az EFOP 3. prioritásán belül) célja, hogy az egész életen át tartó tanulás (Life Long Learning, LLL) eszközeivel a hátrányos helyzetű személyeket be- és visszavezesse a formális képzésekbe, ezzel elősegítve a foglalkoztathatóságuk növelését. Elsősorban a hátrányos helyzetű személyek és az alacsony iskolai végzettségűek számára nélkülözhetetlenek a foglalkoztathatóságot megalapozó tanulási programok. A célok elérésnek alapja az alapfokú nevelés-oktatáshoz és az LLL-hez szükséges kompetenciák növelése; a szegénységi kockázatok és a földrajzi korlátok csökkentése a minden településen elérhető kulturális alapszolgáltatások biztosításával.

Folytatódik az iskolai eredményesség javítása, a lemorzsolódás megelőzése érdekében az iskolai eredményesség mutatói alapján fejlesztésre szoruló, alacsonyan teljesítő intézményeket célzó beavatkozások megvalósítása, eredményes pedagógiai-módszertani beavatkozások kiterjesztése. A „Közösségorientált pedagógia” projekt zárásáig, 2026. június 30-ig a kiválasztott településeken legalább 100 közoktatási és szakképzési intézmény részesül a

pedagógiai fejlesztésből, melyből legalább 40 közoktatási és szakképzési intézmény inkluzív pedagógiai fejlesztése történt meg 2023 végéig. Ez olyan támogatásokat foglal magában, mint a közoktatási intézmények szociális diagnózisa, kibővített iskolai programok, ösztöndíjak a középiskolások számára (érettségihez vezető középfokú oktatáshoz kapcsolódó ösztöndíjak), közösségorientált tanítási módszerek alkalmazása és karriertanácsadás. A hazai és RRF támogatások szerződött összege: 9,9 milliárd forint. A program 2025-től csökkentett indikátorvállalással és csökkentett költségvetéssel folytatódik. Jelenleg ennek módosítása zajlik.

A szegénység csökkentését célzó intézkedések a 3. (Esélyegyenlőség), 16. (Egészségügy), 20. (Alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés) szociális pillér célokat, valamint az 1. (Szegénység megszüntetése), a 4. (Minőségi oktatás) és a 7. (Megfizethető és tiszta energia) fenntartható fejlődési célokat támogatja.

6.7. OKTATÁS

6.7.1. KÖZNEVELÉS

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény bevezetésével megvalósult a pedagógus életpálya vonzerejének növelése, a foglalkoztatás rugalmasságát szolgáló megoldások bevezetése, továbbá a teljesítményalapú differenciálásnak a korábbiaknál következetesebb érvényesítése.

A köznevelésben dolgozó felsőfokú végzettséggel rendelkező pedagógusok átlagbére 2024 januárjától átlagosan 32,2%-kal emelkedett, 2025-ben pedig további átlagos 21,2%-os béremelés valósult meg. Ezzel várhatóan megvalósul az a vállalás, hogy 2025-ben a pedagógus munkakörben dolgozók átlagbére elérje a magyarországi diplomások átlagbérének a 80%-át. A törvény végrehajtási rendelete a havi illetmény részét képező egyéb juttatások arányát is meghatározza, amelyek tovább növelhetik a pedagógusok bérét, és segítik a differenciált bérezés átláthatóbbá tételét. Az intézkedés segíti a 2020 2.3-as (minőségi oktatás), a 2022. 3.3-as (oktatási eredmények javítása, hátrányos helyzetűek részvételének növelése), a 2024 3.3-as (iskolai végzettség növelése) országspecifikus ajánlások,

valamint a prioritások közül az SDG4, minőségi oktatáshoz való hozzáférés megvalósulását.

RRF projekt keretében 2022 tavasza óta, felmenő rendszerben a köznevelésben az 5–12. évfolyamok tanulói és pedagógusai részére hordozható informatikai eszközök biztosítása valósul meg, amelyek használatára a pedagógusok külön felkészítést is kapnak. A projektben vállalt 579.000 darab laptop kiosztásra került 2024. decemberére. 2026-ban a projekttel együttműködési megállapodásban lévő 3 005 általános- és középiskola jut modern megjelenítő eszközökhöz (interaktív panellel), valamint a tanulói kreativitást, a problémamegoldó és MTMI képességeket fejlesztő eszközökhöz. A pedagógusok továbbképzése 2023-ban indult, 2024 végéig 40.712 fő szerzett tanúsítványt. A program hozzájárul a 2020. évi 2.3-as CSR (minőségi oktatás) és a SDG4 (szintén minőségi oktatás) teljesítéséhez.

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, tanulók nevelésének-oktatásának támogatására kidolgozásra került egy 10 milliárd Ft keretösszegű pályázati konstrukció RRF forrás terhére, mely elősegíti a 2022. évi 3.3-as CSR (oktatási eredmények javítása, hátrányos helyzetűek részvételének növelése) megvalósulását. A Felhívás megjelent 2025. 04. 08-án, amelyre tankerületi központok pályázhatnak. A tervezett indikátorok közül a SNI tanulók oktatásával kapcsolatos igények feltérképezése megvalósult 2023. II. negyedévére. Több mint 300 helyszínen folyik pedagógiai szakszolgálati tevékenység. A pedagógiai szakszolgálati intézmények által ellátott gyermekek, tanulók száma az elmúlt időszakban folyamatosan nőtt, a 2024. évi statisztikai adatszolgáltatás szerint a pedagógiai szakszolgálatok által ellátott gyermekek, tanulók száma meghaladta az 590 000 főt.

A kis létszámú általános iskolák felső tagozatos tanulói számára a minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítását célzó beruházások végrehajtása több lépcsőben valósul meg. Először, 2023-ban 10 feladatellátási hely (5 befogadó és 5 küldő) volt érintett. A kis létszámú felső tagozatok integrációja nagyobb létszámú és méretű feladatellátási helyeken valósult meg. 2024-ben további 7 feladatellátási hely esetében került sor a felső tagozatos feladatellátás áthelyezésére, tervek szerint idén tavasszal az átszervezési eljárás során a maradék 23 feladatellátási

helyen is megvalósul. Az intézkedés hozzájárul a 2020 2.3-as CSR és a SDG4 (minőségi oktatás) teljesítéséhez.

A kormány döntése alapján a felsőoktatási törvény módosult, a pedagógusképzés esetén korlátozás nélkül ingyenessé vált a képzés, az állam már nem csak 12 félévet támogat a felsőoktatásban. A változó igényekhez igazodó pedagógus szakos ellátottság javítására – RRF forrás hiányában hazai forrásból – pedagógus átképzések valósulnak meg azért, hogy különösen a nagyobb kihívásokkal küzdő szakokon biztosítható legyen a jövőben is a megfelelő pedagógus ellátottság, mely segíti a minőségi oktatás (CSR 2020 2.3) megvalósulását.

A tanári hivatás vonzerejének növelése érdekében az EFOP Pluszban megfogalmazott vállalás volt, hogy legalább 12,5%-kal magasabb bér kerül megállapításra azon pedagógusok részére, akik kedvezményezett, vagy felzárkózó településeken dolgoznak vagy olyan iskolákban, ahol legalább 10%-os a hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók aránya. Jogszabályban került rögzítésre, hogy 20%-os esélyteremtési illetményrészben részesülnek a fentieknek megfelelő pedagógusok. Az intézkedés segíti a 2022. 3.3-as CSR (oktatási eredmények javítása, hátrányos helyzetűek részvételének növelése) megvalósulását.

A köznevelési reformok és beruházások a Szociális Jogok Európai Pillére céljai közül az 1. (Oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás), 3. (Esélyegyenlőség) és a 6. (Bérek) célokat támogatják.

6.7.2. FELSOÓKTATÁS

A Kormány célja a globális kihívásokra válaszolni képes, a hosszabb távú gazdasági és társadalmi célokkal is összhangban álló minőségi felsőoktatási rendszer kialakítása – összhangban a 2020. évi 2.3-as, minőségi oktatást szorgalmazó CSR-al –, amely egyre több hallgató számára nyújt versenyképes tudást, és emellett alkalmas a kutatói utánpótlás megerősítésére a 4-es számú fenntarthatósági céllal, a minőségi oktatáshoz való hozzáféréssel összhangban. A HET egyetemek megújítását célzó reformjai keretében a Kormány megvalósította a felsőoktatási képzések ágazati modernizációját. Kulcsfontosságú a felsőoktatás képzéseinek gyakorlatorientált átalakítása, a kapcsolódó épületinfrastruktúra és eszközállomány folyamatos fejlesztése, képzési

kapacitások modernizálása, elősegítve a hazai intézmények fokozottabb bekapcsolódását az Európai Felsőoktatási Térségbe, illetve zajlik a digitális tananyagfejlesztés is.

A lemorzsolódási arány csökkenése érdekében több intézkedést tervez a Kormány Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz) keretében (hallgatói tanulás támogatása, kapcsolódó szolgáltatások biztosítása, mentorálás), különösen a hátrányos helyzetű hallgatókat célozva, egyúttal reagálva 2022. évi 3.3-as, és a 2019. évi 2.3-as (oktatási eredmények javítása, hátrányos helyzetűek részvételének növelése) CSR-ra.

Az esélyteremtést, társadalmi felemelkedést, széleskörű hozzáférést biztosító felsőoktatási rendszer erősítése érdekében a felsőoktatási intézmények együttműködnek az alap- és középfokú oktatási intézményekkel hazai költségvetésből támogatott programokban (Tanítsunk Magyarorszáért! Program, Útravaló Ösztöndíjprogram Út a diplomához alprogramja). Az intézkedés hozzájárul a 2020. évi 2.3-as (minőségi oktatás), a 2019 2.3-as és a 2022. 3.3-as (oktatási eredmények javítása, hátrányos helyzetűek részvételének növelése), a 2024 3.3-as (iskolai végzettség növelése) országspecifikus ajánlások végrehajtásához.

A felsőoktatás szakpolitikai céljainak eléréséhez további infrastrukturális beruházások, fejlesztések szükségesek, amelyek fontos részeit képezik a kampuszfejlesztések, a felsőoktatási épületek modernizálása, energiahatékonysági szempontok szerinti felújítása. A feljogosító feltétel teljesítése érdekében a Kormány 1388/2024. (XII. 11.) határozatával döntött a „Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú szakpolitikai stratégia 2016” 2025–2026. évekre szóló cselekvési terv elfogadásáról. A 2025-2026. évekre szóló cselekvési terv tartalmazza a középtávú költségvetési-strukturális tervben ismertetett reformokat és beruházásokat.

Az európai uniós támogatással megvalósuló reformok és beruházások a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendeletben előírt egyeztetési folyamaton mentek keresztül. A felsőoktatási stratégia

2021-2024. évekre szóló cselekvési terve végrehajtásáról szóló jelentés és a 2025-2026. évekre szóló cselekvési terve elkészítéséhez a 2024. június 22. – 2024. november 28. között tartó konzultációs folyamat során a cselekvési terv végrehajtásában közreműködő szervezetek, szakterületek, minden (63) államilag elismert felsőoktatási intézmény bevonásra került, és megtörtént a végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatos adatgyűjtés, illetve javaslatok bekérése az új cselekvési tervhez. A beérkezett adatok többkörös tisztításon, majd validáláson estek át, beépültek a jelentésbe, illetve visszamutatásra kerültek az érintetteknek, a beérkezett észrevételek megválaszolásra kerültek.

A megújított felvételi eljárásnak köszönhetően a felsőoktatási intézmények által meghatározott bejutási lehetőségek növekedtek, így a hallgatók és felsőfokú végzettségűek száma növekedésnek indult. Már harmadik éve 120 ezer feletti a felsőoktatásba jelentkezők száma, már a 130 ezret is megközelíti. A hátrányos helyzetű járásokból is 50%-kal többen jelentkeztek 2022 óta. A hallgatók által választott tudományterületek között a második helyen a műszaki-informatika áll 24 ezer feletti jelentkezővel, míg a harmadik helyen a pedagógusképzés, ahová 21 ezer feletti a jelentkezők száma, 2022-hez képest 12 ezerrel többen választották a pedagógusi pályát.

A 2024. évben teljesült az osztatlan tanárképzés elindulása is, mely 3 egyetemen, kísérleti jelleggel indult el 2024 őszén. 2024 végén meghirdették a Klebelsberg Képzési Ösztöndíj Pályázatát, így az osztatlan és az idei tanévtől már osztott tanárképzésben, valamint a tanító alapképzésben tanulmányokat folytatók megemelt ösztöndíj-összegekre pályázhatnak, melyben szerepet kap a tervezett munkavállalási helyszín hátrányos helyzetű tanulóinak aránya.

A kormányzat kiemelt célja a hallgatói férőhelyek folyamatos bővítése és minőségének javítása. Ennek szellemében, valamint a 2020 2.3-as országspecifikus ajánlásnak megfelelően, 2024-ben került átadásra a Budapesti Corvinus Egyetem Gellért Campusa, mely Magyarország legfenntarthatóbb oktatási épületegyüttese és 180 kollégiumi férőhelyet biztosít a hallgatók részére. Átadták a Miskolci Egyetem Bolyai Kollégiumának felújított épületeit is (E5, E6). A

megfizethető lakhatással kapcsolatos intézkedések körében az Új Gazdaságpolitikai Akcióterv (1311/2024. (X. 21.) Korm. határozat) keretében vizsgálták, hogy a kormányzat hogyan tud segíteni a felsőoktatási intézményeknek abban, hogy megfelelő számú és színvonalú kollégiumi férőhelyet biztosítsanak hallgatóik számára. Így született döntés arról, hogy 18 ezer kollégiumi férőhely kerül létrehozásra Budapesten.

A kondicionalitási eljárásban az akadémiai szabadság feljogosító feltétellel kapcsolatos forrásblokkolás miatt késik az „Innovatív képzésformák a felsőoktatási intézményekben – Mikrotanúsítványt nyújtó képzések tesztelése a felsőoktatásban” (RRF), valamint „A hallgatói sikeresség fokozása lemorzsolódást csökkentő, tanulást támogató programokkal” (GINOP Plusz) elnevezésű projektek megvalósítása. Piaci igények alapján 2024-ben a felsőoktatásban már elindultak a mikrotanúsítványt adó képzések néhány egyetemen (például: Gábor Dénes Egyetem, Edutus Egyetem, Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, Széchenyi István Egyetem, Soproni Egyetem), annak ellenére, hogy az RRF projekt nem tudott megkezdődni. A lemorzsolódás csökkentését célzó programban meghatározott célok elérését szolgálja a program elindulása mellett a képzési teljesítményindikátor és az elvárt kreditmennyiséget, vagy azt meghaladó kreditet teljesített hallgatók aránya után járó finanszírozás. Ennek hatására csökkent a lemorzsolódás, azonban a kiemelt képzési területeken további beavatkozás szükséges.

A felsőoktatási intézkedések a Szociális Jogok Európai Pillére céljai közül az 1. (Oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás), a 3. (Esélyegyenlőség) és a 6. (Bérek) célokat támogatják. Az oktatási reformok és beruházások az SDG4 (minőségi oktatás) fenntarthatósági célkitűzés elérését segítik.

6.7.3. SZAKKÉPZÉS

Az 1499/2023. (XI. 16.) Korm. határozat részeként fogadta el a Kormány a felülvizsgált Szakképzés 4.0 stratégiát és a Stratégia végrehajtásának intézkedési szintű megvalósítására készült Cselekvési tervet. A Stratégia és Cselekvési terv 2019. március 21-től – a Stratégia elfogadásától – a 2023/2024. tanévre

kiterjedően, 2024. szeptember 30-ig tartó időszakra vonatkozó végrehajtásának nyomon követéséről elkészült az 1. Monitoring jelentés.

A Kormány RRF-forrásból valósítja meg a 21. századi szakképző intézményfejlesztési programot, melynek célja a szakképzési infrastruktúra és eszközpark korszerűsítése, energiahatékony beruházások révén. Ennek keretében 19 támogatási szerződés megkötése, az IKT eszközökhöz kapcsolódó beszerzési eljárás megindítása megtörtént. Az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezési feladatok megvalósultak, a kivitelezéshez kapcsolódó közbeszerzések folyamatban vannak, az eredményesen lezárt eljárások esetében a kivitelezés megkezdődött (CSR 2024, 3.3).

Az „Országos Központi Akkreditált Vizsgaközpont (OKAV) hálózat kialakítása” RRF projekt keretében megkezdődtek az OKAV központi épületének átalakításához kapcsolódó tervezési munkálatok. Az építési engedély 2024-ben hatályba lépett, a tervellenőrzés befejezését követően véglegesítették a kiviteli terveket. Kiírása került a kivitelező kiválasztásra irányuló közbeszerzési eljárás.

A „Szakképzési digitális tananyagfejlesztés” projekt keretében folytatódik a szakképzési rendszer teljes képzési kínálatát lefedő tartalmi megújítás, amely a szakképzési digitális tananyagfejlesztésre épül. A digitális tananyagok fejlesztése folyamatos, eddig 123 kézirat és 74 digitális tananyag készült el és került átadásra, 20 digitális tananyag akkreditációs eljárása van folyamatban. Az „Apáczai ösztöndíjprogram” pályázat keretében a 2024/2025-ös tanévben több, mint négyezer fő részesült támogatásban.

A „Szakképzési hátránykompenzációs programok és rugalmas tanulási utak” című, a GINOP Plusz 5. prioritás keretében tervezett intézkedés (CSR 2024, 3.3.) célja a lemorzsolódás csökkentése a szakképző intézményekben. Elsősorban a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérű tanulók, valamint az alacsony képzettségű/végzettségű felnőttek szakmai oktatásban és képzésben való részvételét és annak sikeres elvégzését és rugalmas tanulási utakat támogató többelemű program (orientációs előkészítő évfolyam, műhelyiskolai képzési forma, dobbantó program, iskolai kiscsoportos felzárkóztatás, mentorálás). A GINOP Plusz 5. prioritás érintett a feljogosító feltételek

kapcsán a kondicionalitási eljárásban, így a jelentős pénzügyi kockázatok miatt az intézkedés meghirdetése az eredeti tervekhez képest késik.

A „Minőségfejlesztés a továbbképzési paletta bővítése a szakképzésben” intézkedés (CSR 2024, 3.3) keretében 2024-ben megtörtént a minőségirányítási rendszer külső értékeléséhez kapcsolódó koncepcióalkotás, a külső értékelés pilotja, véglegesítésre kerültek a módszertan(ok) és eszközök, valamint 1255 fő bevonásával továbbképzések valósultak meg. A „Mérés-értékelés, tudásbeszámítás és átjárhatóság fejlesztése a szakképzésben” projekt minden komponensében – 9. évfolyamos mérések, szakképző iskola és technikum közötti átjárás, interaktív vizsgafeladatbank, tudásbeszámítás és képzési célú validáció – elindultak a fejlesztések, megtörtént a pilot programokban résztvevő szakképzési centrumok projektbe való bevonása. A projektben végzett, a PIAAC méréshez kapcsolódó tagállami feladatok az OECD által meghatározott menetrend szerint zajlanak. A „Pálya- és karrier-tanácsadás a szakképzésben” című, a GINOP Plusz 5. prioritás keretében tervezett intézkedés a pályaorientációs tevékenységek fejlesztése és a szereplők koordinációja révén hatékonyabb pályaorientációt céloz. A felnőttek életpályája- és karrier-tanácsadására is kiterjesztett tevékenységek eredményesen segítik az életen át tartó tanulást. A GINOP Plusz 5. prioritás érintett a feljogosító feltételek kapcsán a kondicionalitási eljárásban, így a jelentős pénzügyi kockázatok miatt az intézkedés meghirdetése az eredeti tervekhez képest késik. A „Szakképzési ágazati tudásközpontok létrehozása” projekt felhívása megjelent, a támogatási kérelmek benyújtására 2025. március 13-ig volt lehetőség.

A „Zöld készségek oktatása a középfokú szakképzésben” intézkedés keretében a szakmák képzési és kimeneti követelményeinek (KKK) 2023/2024. évi felülvizsgálata során a szakmai követelmények a fenntarthatóságra, „zöldítésre” vonatkozó tartalmakkal bővültek, melyek keretet adnak a környezettudatos – szakmai tevékenység során a környezetvédelmi szempontokat figyelembe vevő – tanulói szemlélet kialakításához, valamint a zöld készségek fejlesztéséhez, melyek ismeretében munkája során hozzájárulhat a fenntarthatósági célok megvalósításához.

A szakképzést érintő reformok és beruházások a Szociális Jogok Európai Pillére céljai közül az 1. (Oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás), a 3. (Esélyegyenlőség), és a 4. (A foglalkoztatás aktív támogatása) célokat támogatják.

6.7.4. FELNŐTTKÉPZÉS

A felnőttképzés célja, hogy növelje a magyar munkaerő képzettségét, ezzel biztosítva a rugalmasságot a változó gazdasági környezetben. Emellett a Szociális Jogok Európai Pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési tervében meghatározott vállalásnak megfelelően 2030-ra Magyarországon a felnőtt lakosság legalább 60%-a részt vegyen a felnőttképzésben, ezzel több országspecifikus ajánlásnak is eleget téve (2024 3.3, 2024 3.4. 2023 4.9, 2023 3.2, 2022 3.1, 2020 2.3).

Az egyéni tanulási számla (ETSZ) célja, hogy minden állampolgár számára elérhető legyen az élethosszig tartó tanulás lehetősége. Az ETSZ egy olyan virtuális számla, ahol a jogosultságok és a támogatások mindig az egyéni igényekhez és a rendelkezésre álló forrásokhoz igazíthatók ellentétben a korábbi általánosabb támogatási programokkal. Az ETSZ projekt bevezetésének kidolgozása lezárult, az első eredmények 2025. év első felében várhatók.

A DG Reform Főigazgatóságával közös munkához kapcsolódó technikai támogatási projekt a mikrotanúsítvány keretrendszer hazai kialakítása, amely az Európai Tanács ajánlásán alapul és lehetővé teszi kis volumenű tanulási egységek elvégzését, amelyeket gyorsan és hatékonyan lehet elismerni a munkaerőpiacon. A mikrotanúsítvány munkaerőpiaci értékét nem a konkrét intézmény, hanem a mikrotanúsítványt adó képzés tananyagának és az elsajátítandó tanulási eredményeinek szabályozása teremti meg. 2024. december 3-án jelent meg a mikrotanúsítványokat adó képzések indítását a felsőoktatáson túl a felnőttképzésben is lehetővé tevő rendelet. A felsőoktatás, a szakképzés és a felnőttképzés területei közösen dolgoznak a hazai keretrendszer létrehozásában, a szakképzést érintő szabályozás kialakítása 2025. első félévében várható. Hat felsőoktatási intézményben már indítottak mikrotanúsítványt adó képzést.

A termelékenység javításához, az átalakuló munkaerőpiaci igényekhez alkalmazkodni képes munkaerő rendelkezésre állásához járul hozzá „A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül” elnevezésű program több szakterület együttműködésében, amely, összhangban a vállalkozásfejlesztési erőfeszítésekkel, támogatja a munkaerő kompetenciafejlesztését, képzését felnőttképzők bevonásával.

A projekt keretében a munkáltatók munkahelyi képzések megvalósításához igényelhetnek feltételes visszatérítendő támogatást elsősorban munkavállalóik képzési költségeihez, valamint a képzés idejére kieső munkabér támogatására. 2024-ben enyhültek a pályázat feltételei, többek között a magas energiaintenzív ágazatok kedvezőbb támogatásban részesülhetnek és a rövid ciklusos képzések is támogathatóvá váltak. A megítélt összes támogatás több mint 21 milliárd forint, melyből a képzési támogatás több, mint 11 milliárd forint. 2025 márciusban újabb támogatási kérelmek benyújtására nyílt lehetőség.

A felnőttképzést érintő reformok és beruházások a Szociális Jogok Európai Pillére céljai közül az 1. (Oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás), és a 4. (A foglalkoztatás aktív támogatása) célokat támogatják.

6.8. EGÉSZSÉGÜGY

Az egészségügyet érintő reformok hozzájárulnak a 2022 3.4; 2020 1.2; 2020 1.3, 2019 2.4 országspecifikus ajánlások (CSR) teljesítéséhez, valamint az „Egészség és jólét” (SDG3) fenntarthatósági cél és a szociális jogok európai pillérei közül a 16. megvalósításához.

Az alapellátás fejlesztése által megvalósulhat a nagyobb népegészségügyi fókusz, a világosabb betegutak kialakítása és a lakóhely-közi népegészségügyi-, alapellátási és járóbeteg-szakellátási feladatok összehangolása. Az alapellátás finanszírozására a 2025. évi előirányzatban 411 milliárd forint áll rendelkezésre, ami 291 milliárd forinttal több, mint 2010-ben. 2025. januárban a háziorvosi szolgálatok átlagos havi bevétele elérte a 3 306 600 forintot, szemben a 2010-es értékkel, ami 867 570

forint átlagos havi bevételt jelentett. A praxisközösségekről szóló kormányrendelet megalkotása megteremti a praxisközösségek létrehozásának és működésének jogi keretét, beleértve azok lehetséges formáit, a létrehozásukra irányuló jogi eljárást, szakmai többletfeladataikat és a háziiorvosi alapfeladatokról való elhatárolásukat. A kormányrendeletben a kollegiális praxisközösségi tagok vonatkozásában meghatározásra került a heti 4 óra prevenciók rendelési idő. A prevenciók rendelésén a háziiorvos elsősorban a behívott és előjegyzett páciensei számára egészségi állapotfelmérést, védőoltást, szűrést, krónikus beteggondozást és egészség-tanácsadást végez. Az intézkedés az ütemezés szerint halad. A reform megvalósítását számos egyeztetés előzte meg az érintett szakmai szervezetekkel. A telemedicina egészségügyi ellátórendszerbe történő integrálásával lehetőség nyílt arra, hogy az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítása érdekében progresszív egészségügyi szolgáltatás kerüljön a hátrányos helyzetű kistérségekre, melyeken nincs állandó háziiorvosi rendelés. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Mobil Egészségügyi Központok (Máltai modell) programja állami támogatással valósul meg.

A XXI. századi egészségügy feltételeinek kialakítása című reform a járó- és fekvőbeteg szakellátás és az azt támogató sürgősségi ellátás infrastrukturális megerősítését célozza. A beruházások hatására javul az infrastrukturális fejlesztéssel érintett ellátási szintek hatékonysága. A megvalósítás folyamatban van. Az ellátórendszert támogató infrastrukturális fejlesztések által új, vagy korszerűsített egészségügyi intézményi épületek üzembe helyezése valósul meg, mellyel az intézmények nagyobb energiahatékonyságú működést érnek el.

Az egészségügy digitális átállása támogatásának célja az egészségügyi rendszer fenntarthatóságának és finanszírozhatóságának biztosítása, valamint a költséghatékonyság növelése. Továbbá hozzájárul az egészségügyi adatvagyon biztonságos kezelésének megteremtéséhez, valamint magasabb minőségű egészségügyi ellátás nyújtásához, illetve ezzel párhuzamosan a lakosság egészségi állapotának javításához.

Az reform megvalósítása folyamatban van, mely során a központi egészségügyi mobilalkalmazás (Egészségablak) elkészült és működtetése elindult, már több mint 3,8 millióan töltötték le. A meglévő funkciók (digitális Covid-igazolvány, háziiorvos kereső, eReceptek kezelése, családtagok és saját dokumentumok megjelenítése, értesítések, TB jogviszony ellenőrzések, járóbeteg-irányításhoz kapcsolódó időpont foglalási felület) mellett az applikáció új funkciókkal való bővítése folyamatos.

A 65 évnél idősebb emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs projekt, a „Gondosóra program” megvalósítása folyamatban van és újabb jelentős állomáshoz ért: április 1-től azok a 80 év feletti magyar állampolgárok, akik még nem rendelkeznek Gondosórával, előzetes igénylés nélkül megkapják az ingyenes jelzőkészüléket, amellyel nemcsak egészségügyi vészhelyzet esetén, hanem bármely egyéb esetben is segítséget lehet kérni a nap 24 órájában működő diszpécserszolgálaton keresztül. Az intézkedés hozzájárul a 2019 2.2; 2020 2.2; 2022 3.2; 2023 3.1; 2024 3.2; 2023 3.3 országspecifikus ajánlások (CSR) teljesítéséhez, valamint az „Egészség és jólét” (SDG3) fenntarthatósági cél és a szociális jogok európai pillérei közül a 12. megvalósításához.

6.9. FENNTARTHATÓ GAZDASÁG

6.9.1. ENERGIAPOLITIKA

A Nemzeti Energiastratégia mellett a felülvizsgált Nemzeti Energia- és Klímatervben (NEKT) jelennek meg a Kormány energiapolitikai célkitűzései, úgy mint a megújuló energiaforrások további elterjesztését segítő hálózatfejlesztés, a lakossági napelemes és elektromos fűtési rendszerek támogatása, az energiahatékonyság erősítése, az ipar zöldítése és az alternatív mobilitás elterjesztése, melyek számos országspecifikus ajánlás megvalósulását támogatják (CSR 2024 2.3, 2024 4.1, 2023 4.1, 2023 4.2, 2023 4.5, 2022 6.1, 2022. 6.2, 2022 6.3, 2020 3.4, 2019 3.2, 2019 3.5). Az eddigi lépések jellemzően az időjárástól függő megújuló energiaforrások széleskörű kiaknázására összpontosultak.

Az alternatív megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazását támogató reformok az ütemterv szerint haladnak. A vonatkozó jogszabályok módosításának

egy része már elfogadásra került, míg a további módosítások előkészítése folyamatban van. A napenergia bruttó hazai villamosenergia-termelésen belüli részesedése 10 évvel korábban az 1%-ot sem érte el, jelenleg meghaladja a 25%-ot. 2024-ben már teljesült a HET keretében megfogalmazott vállalás, a szélerőművek telepítésének egyszerűsítése.

Az energetikai hálózatok, digitalizáció, energiatároló-kapacitások fejlesztése elnevezésű beruházás előkészítése folyamatban van. A beruházás célja a fogyasztói igények (beleértve a termelői és fogyasztói csatlakozásokat) hatékony kiszolgálása, a hálózatra csatlakoztatható megújuló kapacitások befogadásának növelése, valamint a szolgáltatás minőségének és folytonosságának javítása. Ez egy több szakaszos hálózatfejlesztési program része, továbbá ösztönzi annak elérését, hogy 2030-ig az energiatároló kapacitások nagysága elérje az 1 GW-ot. Ez utóbbi tekintetében megvalósítás alatt van egy 2023-ban meghirdetett támogatási program (Metároló), melynek várható zárása 2026-ban lesz.

A NEKT további célja az ország energiaszuverenitásának növelése és az energiafelhasználás racionalizálása, ami hozzájárul a rezsi-csökkentés eredményeinek fenntartásához is, összhangban a 2024 1.3, 2023 1.1, valamint a 2023 4.8-as CSR-al. A rezsi-csökkentést hosszú távon a lakáspolitikai fejezet intézkedései is szolgálják. A lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása program megvalósítás alatt van és a vállalt ütemben halad. 2026 második negyedévéig mintegy 140-175 MW beépített napelem kapacitás és 50 MW beépített elektromos fűtési rendszer kapacitás jöhet létre. Ezzel megvalósul a lakossági megújuló energiatermelő kapacitások bővítése és az energiahatékonyság növelése, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának, és a légszennyezésnek a csökkenése. Az ipari szereplők és vállalatok energiahatékonyság-javító és megújuló energetikai fejlesztéseinek támogatása elnevezésű beruházás előkészítése megkezdődött.

Az intézkedés célja az ipari, tudományos, technológiai és logisztikai parkok tevékenységének szén-dioxid-mentessé tétele. Két támogatási programot fed le az intézkedés: az egyik a vállalkozások energiahatékonysági beruházásait ösztönzi, melynek

célja legalább 30%-os energiamegtakarítás elérése. A másik program a saját felhasználású megújuló alapú energiatermelő berendezések és az azokhoz kapcsolt tárolók telepítését célozza. Ezzel elérhető, hogy a felhasznált energia egy részét ne a hálózatról vételezzék, hanem maguk állítsák elő, ami a megújuló alapú áramfelhasználást bővíti és a hálózati leterheltséget is csökkenti. A közintézmények energetikai korszerűsítése című beruházás előkészítése folyamatban van. Két program előkészítése zajlik, melyek közül az egyik egészségügyi intézmények felújítását célozza. E program finanszírozásáról már született döntés, a támogatási szerződések várhatóan még idén aláírásra kerülnek és a korszerűsítés 2026-ban kezdődhet el a közbeszerzési eljárások lefolytatását követően. A következő program várhatóan 2025 őszén kerül meghirdetésre. A korszerűsítés során a kiinduló állapothoz képest 30%-kal kell csökkennie a primer energiafogyasztásnak. A bioüzemanyagok bekeverésének növelése kulcsfontosságú lépés a fenntartható energiagazdálkodás felé, mivel lehetővé teszi a fosszilis üzemanyagok részleges kiváltását, csökkentik a szén-dioxid-kibocsátást és más üvegházhatású gázok koncentrációját. A bekeverés növelésével javítható a közlekedési szektor környezeti teljesítménye, miközben csökken a kőolajfüggőség. A bioüzemanyagok előállítása során fontos, hogy fenntartható módon, az élelmiszerbiztonságra gyakorolt negatív hatások elkerülésével történjen.

A magyar energiamix jelentős eleme, a villamosenergia-termelés gerince a biztonságosan alkalmazható korszerű nukleáris technológia, melynek alkalmazásával csökkenthető az energia és az energiahordozók importja, és hozzájárul a 2024 4.1-es, a 2023 4.1-es, a 2022 6.1-es, a 2020 3.4-es és a 2019 3.2-es országspecifikus ajánlás teljesítéséhez. Az energiapolitikát érintő reformok és beruházások hozzájárulnak a 7. (megfizethető és tiszta energia), a 9. (ipar, innováció és infrastruktúra) és a 13. (fellépés az éghajlatváltozás ellen) SDG célok teljesüléséhez.

6.9.2. ZÖLD KÖZLEKEDÉS

A zöld közlekedéssel kapcsolatos beruházások és reformok hozzájárulnak a 2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3 országspecifikus ajánlások (CSR) teljesítéséhez. Továbbá az ide tartozó egyes intézkedések támogatják

az SDG 1,3,7, 8, 9, 11 és SDG 13 fenntarthatósági célok, valamint a szociális jogok európai pillérei közül a 3., 4., 5., 17. és 20. megvalósítását.

Az RRF-REP-10.10.1-24 „Közüti elektromos jármű beszerzés támogatása vállalkozásoknak” című felhívás keretében 2026 második negyedévéig vállalt cél 12 500 darab teljesen elektromos meghajtású gépjármű forgalomba helyezése a vállalkozások saját használatában, melyből már több mint 6 600 darabot igényeltek.

Az RRF-REP-10.14.1-24 „Elektromos töltőállomások telepítése” című felhívás 2024. novemberben jelent meg, és a cél 2026 második negyedévéig összesen 102 db töltőállomás létesítése. A konstrukcióban a fő cél – az energia átmenet felgyorsítása érdekében – a kibocsátásmentes közlekedéshez szükséges töltőinfrastruktúra kiépítése, hozzájárulva az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának (AFIR) kiépítésére vonatkozó elvárások teljesítéséhez.

Az állami közlekedési infrastruktúrafejlesztések kiemelt célja, hogy Magyarország Európa és Ázsia. Ennek megvalósításához alapvető fontosságúak a közlekedést és szállítást elősegítő fejlesztések, melynek legzöldebb megoldása egyértelműen a vasútfejlesztés (CSR 2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3). A Vasúthálózati szűk keresztmetszet kiváltása TEN-T korridoron (Békéscsaba és Lőkösháza szakasz) projekt során korszerű állomások épülnek és újulnak meg.

A jelenleg is zajló, hálózati szempontból is jelentős közútfejlesztések eredményeként 2025. év végéig a magyarországi települések 73%-áról a lakosság 88%-ának 30 percen belül elérhetővé válik valamely 2x2 sávú út. A jelenleg futó projektek közül kiemelhető az M49 gyorsforgalmi út M3 autópálya és Csenger közötti szakaszának megépítése (melynek átadása 2027-ben várható), az M44 gyorsforgalmi út M5 autópálya és Szentkirály közötti szakasza (ennek I. ütemének – Szentkirály–5. sz. főút közötti szakasz – átadása 2025. áprilisban megtörtént, a II. ütem szerinti M5 és M44 közös csomópont 2027. év elejére készülhet el), valamint az M4 gyorsforgalmi út Törökszentmiklós és Kisújszállás közötti szakasza (ennek átadása 2026. év elejére tervezett). Továbbá az ország kelet-nyugati irányú átjárhatóságának javítását célzó, új Duna-hidak építése is ütemezetten halad: a 2024-ben átadott új,

Paks-Kalocsa közötti híd után megkezdődött és 2028-ra elkészül egy újabb, 2x2 sávú Duna-híd Mohácsnál.

A MÁV Országos Haváriaközpont létrehozásának célja a vasúti közlekedést érintő rendkívüli helyzetek gyors és hatékony kezelése, valamint az utasok pontos és időben történő tájékoztatása. Az új rendszer jelentős előrelépést hozott a korábbi időszakhoz képest mind az operatív beavatkozások, mind az utaskommunikáció terén. Az átalakult fogyasztási szokásokhoz való alkalmazkodás jegyében új tarifarendszer került kialakításra. Korábban az utasok a helyközi közlekedésben mintegy 15 féle bérletkonstrukciót választhattak – ebből 2, az ország- és vármegyebérlet maradt fenn; de a kedvezményekre vonatkozó jogcímek kapcsán is jelentős egyszerűsítés történt.

A tarifa átalakítást követően 2024. március 1-től az előzőnél sokkal egyszerűbb, egységes tarifarendszer jött létre, amely egyformán érvényes minden helyközi belföldi szolgáltatásra.

A Nemzeti Kerékpáros Stratégia 2030 (NKS) jövőképe alapján a kerékpározás vonzó alternatívát jelent a mindennapi közlekedésben, ezen felül a legkedveltebb szabadidős eszköz is egyben. Az NKS keretében tervezett a főbb EuroVelo kerékpárút-szakaszok fejlesztése, úgymint az EuroVelo 6 és az EuroVelo 14 fejlesztése. Az elkövetkező években az IKOP Pluszból, mintegy 60 km-nyi szakasz megvalósítása indul el rövidesen. A Stratégiában szerepel, hogy építés nélkül, kerékpáros turisztikai útvonalak kialakítása is szükséges. Ezek elkezdődtek, mintegy 600 km már kijelölésre került és a közeljövőben további 1500 km lesz kijelölve. 2024-ben elindult a Stratégiában szereplő gyakorlati kerékpáros oktatás általános iskolás gyermekek számára.

6.9.3. FENNTARTHATÓ KÖRNYEZET

Magyarország Körforgásos Gazdasági Stratégiája és Akcióterve az OECD jelentésben („Úton Magyarország körforgásos gazdaságot célzó nemzeti stratégiája felé”) foglalt célokra, szakpolitikai ajánlásokra, eszközökre és intézkedésre épül, és az országspecifikus ajánlásoknak való megfelelést is célozza (CSR 2022 4.5, 4.6, 5.1; 2020 3.6, 4.3; 2019 3.4, 3.6). Elfogadása továbbra is folyamatban van. Az előzetes közigazgatási egyeztetés lezajlott, további egyeztetések vannak hátra. A KEHOP Plusz 2. prioritása alatt, a Körforgásos Gazdaságra való

átállást elősegítő pályázatok körében mindemellett folyamatban van az „Egyes kiemelt hulladékáramok hasznosításának elősegítése” felhívás előkészítése. A felhívás hulladékhasznosítással foglalkozó gazdálkodó szervezetek részére biztosít vissza nem térítendő támogatást számos hulladékfajta újrafeldolgozásához, a nyersanyagok és másodnyersanyagok kinyeréséhez, innovatív technológiákra történő átálláshoz.

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat hatékony ellátása érdekében bevezetett koncessziós rendszer – részeként az egyszer használatos üveg- és műanyag palackok, valamint fém italdobozok visszaváltási rendszere – 2024-től zavartalanul működik. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásba bevont hulladékgazdálkodási infrastruktúra esetében a kiszolgáló létesítmények és eszközök fejlesztése a Gördülő Fejlesztési Rendszerterv keretében valósul meg. Ennek részeként többek között 83 db új hulladékgyűjtő udvar létrehozása, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer és a kötelező visszaváltási díjas rendszer fejlesztése szerepel a következő 10 évre vonatkozó tervekben. A hulladékok nagyobb arányú elkülönített gyűjtése érdekében 2025. január 1-től az elkülönített gyűjtés kiterjed a textil alapú és háztartási veszélyes hulladéokra.

Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2021-2027 beruházási hiányelemzéssel egészült ki a feljogosító feltételek teljesítése érdekében, ezt az Európai Bizottság 2024-ben elfogadta. A terv felülvizsgálata és az eddigi előrehaladás értékelése éppen most van folyamatban.

Az RRF keretében tervezett „intelligens-okos hulladékgyűjtők kiépítése és a kapcsolódó zéró emissziós logisztikai eszközök beszerzése” beruházás (2025) csökkentett műszaki tartalommal az Európai Bizottság folyamatban levő döntésének függvényében valósulhat meg. Végrehajtása a közterületen gyűjtött hulladék elkülönített gyűjtésében jelenthet előrelépést.

A zöld átállás meggyorsítása érdekében a „Zöld gazdasági gyártókapacitások kiépítése, Zöld technológiák alkalmazása, Zöld gazdaság emberi erőforrásának megerősítése” című beruházások felhívásainak előkészítése jelenleg folyamatban van, de megvalósításuk bizonytalanná vált az RRF források

visszatartása miatt. A források elérhetősége esetén a programok 2026-ban megvalósulhatnak. A tervezett célok elérése esetén 2026. nyaráig 30-40 vállalkozás részesülhet támogatásban, ahol 30% lehet az elért ÜHG és/vagy légszennyezés kibocsátás csökkenés, és több tízezer lehet az át- és továbbképzési programokat elvégzett személyek számára.

A vízgazdálkodás területén fontos előrelépések történtek, miközben a Nemzeti Víziközmű-közzolgáltatási Stratégia továbbra is elősegíti a fenntartható és zavartalan működés feltételeit. Az ivóvíz-hálózat megújítását célzó Országos Rekonstrukciós Program keretében a tervek szerint 2025-ben legalább 250 milliárd forint jut fejlesztésre, és 100 milliárd forintot meghaladhatja a rekonstrukció összege. A legmagasabb hálózati vízvesztesség elve alapján, a Program első projektjeként megkezdődött Szolnokon a város legnagyobb gerincvezetékének cseréje.

A Víz Keretirányelv monitoringrendszerének keretében többek között a mérőeszköz-állomány korszerűsítése, valamint a mennyiségi és minőségi mérőállomások fejlesztése valósult meg. Hatásaként javult a monitoring rendszer mérőképessége, segítve ezzel a Víz Keretirányelv szerinti monitoring programok végrehajtását, valamint a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv elkészítését.

„Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés” keretében megvalósult árvízvédelmi fejlesztésekkel 1,2 millió fő árvízi biztonsága javult, a Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint-rehabilitációjával, a Tisza-völgyben létrehozott 5 db árvízcsúcs-csökkentő tározóval és dombvidéki területeken, a völgyfenéki települések árvízi biztonságának növelése érdekében épült záportározókkal.

„Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő intézkedések felgyorsítása a vízgazdálkodás területén” reform a vízgazdálkodási műveknél a komplex, vízvisszatartásra és a vizekkel való tervszerű gazdálkodásra szolgáló átalakítási és üzemeltetési megoldásokat határozott meg. A projekt nagyban hozzájárult, hogy a megvalósult fejlesztések nyomán mintegy 1,1 millió hektárral nőtt a vízgazdálkodási fejlesztéssel érintett területek nagysága, többek között síkvidéki tározók megvalósításával, korszerűsített

belvízcsatornákkal, a CIVAQAU I. ütemével és az Ős-Dráva projekttel. A vízgazdálkodási fejlesztések egy része a KEHOP Plusz 1. prioritása alatt valósult meg.

A biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája részeként a KEHOP Plusz „3. Környezet- és természetvédelem” című prioritástengelyéhez tartozó természetvédelmi fejlesztések megvalósítása szintén folyamatban van, az utolsó támogatási kérelmek 2025. június 30-ig érkezhetnek be. A források legnagyobb részéből leromlott állapotú élőhelyek helyreállítását,

veszélyeztetett fajok megőrzését és a rendszeres kezelés feltételeinek javítását célozza.

Az intézkedések leginkább a 7., 11., 12. és 13. SDG-célokhoz járulnak hozzá és a 2023 1.3 és 4.9, 2022 1.2, 5.1 és 5.3; 2021 1.3, 2020 3.4 és 3.6; 2019 3.4. országspecifikus ajánlásoknak felelnek meg, amint utóbbiak kifejezetten a fenntartható víz- és hulladékgazdálkodást, a víz- és hulladékgazdálkodásba történő beruházást és a gazdaság körforgásos átállását célozzák.

12. táblázat: A reformok és beruházások terén elért eredmények

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
1.	Növekedésösztönző politikák							
1.1.	Vállalkozásfejlesztés, termelékenység-javítás							
	Vállalkozásfejlesztési szolgáltatások, mentorálás	PA	2024: n.r.; 2020 3.1; 3.3; 3.4;	1, 2	8, 9, 12	n. r.	folyamatban	A kkv-k termelékenységének növelése, méretnövekedésük támogatása, digitalizáltságuk fokozása és versenyképességük erősítése. A fenntartható vállalati működés támogatása.
	KKV beruházás-élénkítő és hitelprogramok	PA	2024: n.r., 2020 3.1; 3.3; 3.4; 3.7; 2022 5.2, 5.3	1, 2	8, 9, 12	n. r.	folyamatban	Beruházások növelése, digitalizáltságuk fokozása, méretnövekedésük támogatása, ezáltal a kkv-k versenyképességének fokozása.
	Vállalkozások nemzetköziesítése	PA	2024: n.r., 2022 3.1, 5.1, 5.2, 5.3;	1, 2	8, 9, 12	n. r.	folyamatban	Exportnövekedés elérése, a hazai vállalkozások nemzetközi piacokon történő megjelenésének és működésének támogatása, a vállalkozások külföldi beruházásainak támogatása.
1.2.	Kutatás-fejlesztés és innováció							
	Neumann János Program – az egyetemek, valamint a kutatóintézetek és a gazdaság összekapcsolása		2024 2.4; 2022 5.2; 5.4	1, 2	9	n. r.	folyamatban	Magyarország innovációs ökoszisztémája jelentősen fejlődik a Programban foglalt komplex intézkedéscsomagok által, amely következtében hazánk az innovációs rangsorok (EIS, GII) alapján a vezető innovátor országok közé lép elő.
	Nemzeti Laboratóriumok létrehozása és komplex fejlesztése	RRF	2024 2.4; 2022 5.4	1, 2	9	n. r.	folyamatban	A Nemzeti Laboratórium a felfedező és a kísérleti megközelítésű kutatásoknak új, nemzetközi dimenziót nyitó, együttműködésen alapuló, intézményesülő formája. A Laboratóriumok megerősítik a kutatási képességeket az adott tématerületen, jelentősen növelik a kutatási és innovációs berendezések értékét valamint kapacitását, bővítik a vállalati együttműködéseket, növeli a publikációs és szabadalmi teljesítményt.
	Vállalkozások innovációs projektjeinek, képességeinek támogatása	PA	2024 2.4; 2022 5.4	1, 2	9	n. r.	folyamatban	A pályázatok (NFKI Alap, Ginop Plusz) eredményeként számos új termék illetve szolgáltatás piacra kerülését, valamint az iparjogvédelmi bejelentések, az új kutatói munkahelyek és az innováló kkv-k számának jelentős növekedését várjuk.
1.3.	Digitalizáció							
	Digitális kutatási és innovációs kapacitások és közszolgáltatások fejlesztése, kkv-k digitális átállásának támogatása (Intelligensebb Magyarország)	PA	2024 2.1; 2.2; 2022 5.2; 2020 3.4	1	9	n.r.	folyamatban	A fejlesztések eredményeként több ezer vállalkozás előrébb lép a digitális transzformáció területén, több száz kkv kutatás-fejlesztési és innovációs képessége javul, illetve lépések történnek a konszolidáltabb digitális közszolgáltatási tér és valódi digitális állampolgárság létrehozása irányába.
	Energiarendszerek és hálózatok, környezet- és hulladékgazdálkodás digitális fejlesztések (Hi-tech és zöld átállás)	PA	2024 2.1; 2.2; 2020 3.4	1	9	n.r.	folyamatban	A megvalósuló fejlesztések korszerű digitális és informatikai megoldásokkal járulnak hozzá az energiahatékonyság előmozdításához, a katasztrófakockázatok megelőzéséhez és a hulladékgazdálkodás digitalizációjához.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
2.	Digitális infrastruktúrafejlesztés (Magyarország csatlakoztatva)	PA	2024 2.1; 2.2; 2022 1.2	1	9	n.r.	folyamatban	A megvalósuló fejlesztések eredményeként létrejön egy gigabitképes hálózati nyilvántartó rendszer és megvalósul 300.000 igényhely (háztartás) szélessávú hálózattal történő lefedése.
	Digitális készségek fejlesztése	PA	2024 2.1; 2.2; 3.4; 2022 3.1; 3.3	1	4	1, 2, 3, 10	folyamatban	A megvalósuló fejlesztések eredményeként legalább 180.000 ezer fő kerül belépő digitáliskompetencia-fejlesztésbe, valamint több százezer fő kerül alap- és emelt szintű digitáliskompetencia-fejlesztésbe bevonásra.
	Adózás							
	Új lakások, illetve rozsdáövezeti lakások 5%-os áfakulcsa		2022 3.2; 2024 1.6; 2023 1.7	2	n.r.	n.r.	folyamatban	Az új lakásépítések ösztönzése, ezáltal a gazdasági növekedés elősegítése.
	Extraprofitadók részleges kivezetése		2024 3.1; 2023 3.4	2	n.r.	n.r.	végrehajtott	A piaci folyamatok normalizálódásával az extraprofitadók fenntartása egyes érintettek esetében már okafogyottá vált, így ezek kivezetésével csökken az érintett vállalkozások adóterhe.
	Szén-dioxid kvóta adó bevezetése		2023 1.3	1	7, 9, 12, 13	n.r.	végrehajtott	Ösztönzi a nagyvállalatokat a kibocsátásuk visszafogásán keresztül zöldőbb működés megvalósítására.
	Az adók számának csökkentése		2022 4.4	2	n.r.	n.r.	folyamatban	Javul az adórendszer átláthatósága és koherenciája; csökkenek a vállalkozások adminisztratív terhei, javul az adózói megfelelés.
	Az esemény alapú adatszolgáltatási platform (EMAP) pilot projekt megvalósítása		2023 1.3; 2022 1.2; 2021.1.3; 2020 3.4	1	9	n.r.	folyamatban	Csökkennek a vállalkozások foglalkoztatással összefüggő adminisztratív terhei; javul az adatminőség; az államigazgatás oldalán csökkennek az adatgyűjtés és adathasznosítás költségei.
	eNyugta bevezetése		2022 4.4; 2019 4.4	2	9	n.r.	folyamatban	Az adminisztrációs terhek csökkenése; a digitális fizetési megoldások további elterjedése; gazdaságfehérítő hatás.
	eÁfa rendszer bevezetése		2022 4.4; 2022 1.2	1,2	n.r.	n.r.	végrehajtott	Csökkennek a vállalkozások adózással összefüggő adminisztratív terhei, gazdaságfehérítő hatás.
3.	Üzleti környezet, szabályozás							
3.1.	Közigazgatás							
	Az ügyfélközpontú közigazgatás informatikai támogatása, Virtuális kormányablak kialakítása	PA	2021 1.3; 2022 1.2; 2022 5.2	1,2	16	n.r.	folyamatban	Az átláthatóság növelése, a szabálytalanságok lehetőségének csökkentése és az ország versenyképességének erősítése várható.
	Adatalapú döntéshozatal és jogalkotási folyamat kialakítása	RRF	2022 4.3; 2023 1.3; 2021 1.3; 2022 1.2; 2020 4.2.	1	17	1	folyamatban	A projekt eredménye: 200 fő adatvizualizációs képzést végez el.
	Közszolgáltatások hatékonyságát növelő nemzeti informatikai eszközkészlet rendszer megerősítése	RRF	2023 1.3; 2021 1.3; 2022 1.2; 2020 3.4	1	12	10	folyamatban	Legfontosabb hatás a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, a közszolgáltatást nyújtó szervezetek eszközellátottságának biztosításával. A projekt közvetve hozzájárul a társadalom és a munkaerőpiac által elvárt digitális kompetenciák elsajátításához.
	Konszolidált digitális közigazgatás létrehozása	PA	2023 1.3; 2021 1.3; 2022 1.2; 2020 3.4	1	n.r.	n.r.	folyamatban	A megvalósuló fejlesztések korszerű, felhőtechnológián alapuló megoldásokkal járulnak hozzá a közigazgatási folyamatok, ügyfélközpontú megújításához.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
3.2.	A foglalkoztatáspolitikai intézményrendszer adminisztratív folyamatainak hatékonyabbá tétele	PA	CSR1 (2023), CSR1 (2022), CSR3 (2021)	1	8	3,4	folyamatban	A fejlesztés hatására javul az állami foglalkoztatási szerv hatékonysága mind a munkáltató, mind pedig az álláskereső, szolgáltatást kérők irányába.
	Közkiadások hatékonysága							
	A közkiadások hatékonyságának javítása kiadási felülvizsgálatok révén		2023 1.2; 2023 1.3	2	8	1; 11; 16	folyamatban	A kiadási felülvizsgálatok a már létező (és nem a tervben lévő) kiadásokra fordítanak figyelmet, elsősorban azt tekintik át – a folyamatok mély megértésére törekedve –, hogy hatékonyan valósult-e meg a kitűzött szakpolitikai cél elérése vagy adódhat megtakarítás és/vagy hatékonyságjavulási tartalék.
	Prudens költségvetési politika biztosítása		2023 1.2	2	n.r.	n.r.	folyamatban	Az új gazdaságirányítási keretrendszernek megfelelő (a Bizottság és az EU Tanácsa által elfogadott) Középtávú Költségvetési-Strukturális Tervben a Kormány kötelezettséget vállalt a hiány további csökkentésére. Ennek megfelelően a 2025-ös költségvetési terv 4,3%-os nettó kiadási növekedést céloz, amely biztosítja a fiskális célok teljesítését.
	Fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégia		2024 1.7; 2023 1.4	2	n.r.	n.r.	folyamatban	A Bizottság és az EU Tanácsa egyaránt támogatta Magyarország Középtávú Költségvetési-Strukturális Tervét. A terv célja, hogy a hiány fokozatosan 3% alá csökkenjen, az államadósság pedig évről évre csökkenjen. A Kormány elkötelezett a tervben szereplő nettó kiadási növekedési pálya tartása, valamint a fokozatos és fenntartható költségvetési konszolidációs stratégia mellett.
3.3.	A középtávú költségvetési keret megerősítése, az éves költségvetés hozzáigazítása a költségvetési évhez		2024 1.7; 2023 1.4	2	n.r.	n.r.	folyamatban	Magyarország Középtávú Költségvetési-Strukturális Tervének elfogadása nagyban erősíti a középtávú költségvetési keretet. Továbbá a Stabilitási törvény 2024 decemberétől hatályos 3/B. §-a az adott év vonatkozásában, de időkorlát nélkül előírja, hogy a tervezetthez képest gyorsabb növekedésből származó többletbevételt a hiány csökkentésére kell fordítani.
	Antikorrupció							
4.	Nemzeti korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv kidolgozása és végrehajtása		2022 4.1; 2022 4.2	2	16	n.r.	folyamatban	A közigazgatás átláthatóságával, integritásával és elszámoltathatóságával kapcsolatos rendszerszintű kockázatok és gyengeségek kezelése.
	Foglalkoztatáspolitikai							
	Fiatalok elhelyezkedésének támogatása	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	1, 8, 10	3, 4	folyamatban	A fiatalok kevesebb időt töltenek el munkanélküliségben, a szolgáltatásoknak, képzéseknek és bérjellegű támogatásoknak köszönhetően nagyobb eséllyel helyezkedhetnek el tartósan a munkaerőpiacon, valamint a mobilitás előmozdításához is hozzájárul a támogatás.
	Időskorúak elhelyezkedésének támogatása (A munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése)	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	1, 8, 10	3, 4	folyamatban	A programban nyújtott támogatások a munkaerő fejlesztését és a munkába állás ösztönzését szolgáló támogatásokon és szolgáltatásokon keresztül segítik az álláskeresőket és inaktívak elsődleges munkaerőpiacra való visszatérését, közöttük növelve az

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
	Tartós munkanélküliek és hátrányos helyzetű személyek elhelyezkedésének támogatása	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	1,8,10	3, 4,12, 17	folyamatban	elavult szakmával rendelkező, főleg idősebb munkanélküliek elhelyezkedési esélyeit is. Az 55 év felettiek aktivizálása a munkaerőpiacon.
	Munkaerő mobilitásának elősegítése		2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	8,9,10	4,20	folyamatban	Esélyegyenlőség növelése, hosszú távú elhelyezkedés segítése, hazai munkaerő kínálat bővítése. Az inaktívak minél szélesebb körének az elsődleges munkaerőpiacra történő bevonása. A munkaerőáramlás lehetőségének javítása.
	Munkavállalók képzési programjai	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	4,8	1,4,6	folyamatban	Munkaerőpiaci alkalmazkodás, reziliencia növelése, termelékenység javítása, munkahelyek megőrzése. A munkavállalók szakmai kompetenciáinak erősítése.
	KKV-k kapacitás- és foglalkoztatás-bővítő támogatásai	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	8,9	4, 5,6,10	folyamatban	A kkv-k versenyképessége javul, foglalkoztatási képességük bővül. A kkv-k alkalmazkodásának segítése a zöld és digitális átállás okozta kihívásokhoz, munkaerőintenzív gazdaságélénkítés ösztönzése
	Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	1,8	3.,4	folyamatban	A fejlesztés hatására országosan növekszik az inaktív személyek beáramlása az állami foglalkoztatási szerv intézményrendszerébe, továbbá javul a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű személyek foglalkoztatása a helyi munkaerőpiaci szükségletekre reagáló speciális támogatási eszközök és szolgáltatások révén.
	„Ukrajnából érkezők foglalkoztatásának ösztönzése érdekében vállalati gyermekmegőrzés és nyelvtanfolyam támogatása” program		2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1; 2022 1.1	2	1,4,8,10,16	1,3,4,5,6,10, 11, 12, 20	folyamatban	Az orosz-ukrán háború kitörésének következtében az Ukrajnából érkezettekkel kapcsolatos munkaerőpiaci folyamatokra való reagálás, az ukrán állampolgár munkavállalók beilleszkedésének segítése.
	Közfoglalkoztatási programok	PA	2024 3.4; 2023 3.2; 2022 3.1; 2020 2.1; 2019 2.1	2	1, 4 8, 10	1, 3,4,5,6	folyamatban	Cél a teljes foglalkoztatás elérése a munkavállalók nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésével. Javul a célcsoport képzettségi szintje, foglalkoztathatósága, a szociális szövetkezetek foglalkoztatási képessége nő.
5.	Demográfia							
5.1.	Családpolitika							
	Komplex bölcsődefejlesztés	RRF/ PA	2024 3.2; 2022 3.2; 2020 2.2	2	5	2, 3, 9, 11, 20	folyamatban	A családpolitikai célok megvalósulásához közvetlenül is hozzájárul a bölcsődefejlesztés, amelynek segítségével lehetővé válik, hogy minden dolgozó, dolgozni akaró szülő gyermekének biztosított legyen a bölcsődei ellátás.
	Ágazati fejlesztések az EFOP Plusz Operatív Program 6. prioritásának keretéből	PA	2024 3.2; 2022 3.2; 2020 2.2, 2019 2.1	2	5	2, 3, 9, 11, 20	folyamatban	A fejlesztések elősegítik a munkaerőpiaci részvétel nemek közötti egyensúlyát a megfizethető, fenntartható és minőségi gyermekgondozáshoz való hozzáférés előmozdításával, a kisgyermekes szülők (elsősorban a nők érintettek) munkaerő-piaci jelenlétének megőrzésével vagy integrációjával, valamint a kisgyermeknevelők képzésének ösztönző támogatásával, új munkahelyi bölcsődei férőhelyek létrehozásával.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
5.2.	Babaváró támogatás		2024 2.3; 2023 1.6; 2023 1.7	2	10	2, 3, 9, 11, 20	folyamatban	A fiatal házaspárok családalapításának támogatása, gyermekvállalás ösztönzése.
	Lakáspolitikai							
	CSOK Plusz		2023 1.6 2023 1.7; 2022 3.2; 2022 6.5	2, 3	10	20	folyamatban	A fiatal házaspárok saját tulajdonú otthonteremtésének támogatása, gyermekvállalás támogatása. A gyermeket vállaló családok lakáskörülményeinek javulása.
6.	Falusi CSOK támogatás, , Vidéki Otthonfelújítási Program		2024 1.6; 2024 3.2; 2023 1.6 2023 1.7; 2022 3.2; 2022 6.5	2, 3	10, 11	20	folyamatban	A vidék népességmegtartó erejének támogatása. A gyermeket vállaló vagy nevelő családok lakáskörülményeinek javulása.
	Lakosság energiahatékonysági beruházásai	RRF	2024 1.6; 2024 3.2; 2023 1.6 2023 1.7; 2022 3.2; 2022 6.5	2, 3	7, 10,11	20	folyamatban	Javul a lakóingatlanok energiahatékonysága, így az érintettek költségei mérséklődnek, míg a felhasznált energia mennyisége is csökken.
	Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása	RRF/PA	2024 1.6; 2024 2.3; 2023 4.2; 2022 3.2; 2022 6.5	2, 3	1	4, 20	folyamatban	A hátrányos helyzetű területeken élők lakhatási helyzete javul.
	Megújuló energiatermelés és felhasználás a hátrányos helyzetű településeken	RRF	2024 1.6; 2024 2.3; 2023 4.2; 2022 3.2; 2022 6.5	2, 3	1, 7	3, 12	folyamatban	A hátrányos helyzetű területeken élők lakhatási helyzete javul.
	Szegénység elleni küzdelem, társadalmi felzárkózás							
	Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	PA	2019 2.2;2020 2.2;2022 3.2;2023 3.1;2024 3.2; 2023 3.3	2	1	3., 12., 16.	folyamatban	A hátrányos helyzetű településen élő emberek társadalmi-foglalkoztatási helyzete javul.
	Hátrányos helyzetű településeken élő személyek esélyeinek növelése, életkörülményeinek javítása (Jelenlét a felzárkózó településeken)	PA	2019 2.2;2020 2.2;2022 3.2;2023 3.1;2024 3.2; 2023 3.3	2	1	1, 4, 11, 20	folyamatban	A hátrányos helyzetű településen élő emberek társadalmi-foglalkoztatási helyzete javul.
	Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása	RRF/PA	2022 3.2;2023 1.7; 2024 1.6	2	1	4, 20	folyamatban	A hátrányos helyzetű területeken élők lakhatási helyzete javul.
	Megújuló energiatermelés és felhasználás a hátrányos helyzetű településeken	RRF	2024 2.3; 2023 4.8	2	1, 7	3, 12	folyamatban	A hátrányos helyzetű területeken élők lakhatási helyzete javul.
	A helyi sajátosságokon alapuló foglalkoztatás és készségfejlesztés előmozdítása	RRF/PA	2019 2.2; 2020 2.2; 2022 3.2; 2023 3.1; 2024 3.2; 2023 3.3	2	1, 4	1, 4	folyamatban	A hátrányos helyzetű emberek képzettségi és foglalkoztatási szintje emelkedik.
7.	Közösségorientált pedagógia	RRF	2019 2.2; 2020 2.2; 2022 3.2; 2023 3.1; 2024 3.2; 2023 3.3	2	1	1, 4	folyamatban	A hátrányos helyzetű emberek képzettségi és foglalkoztatási szintje emelkedik.
	Oktatás							
	7.1. Köznevelés							
7.1.	A tanári hivatás vonzerejének növelése Pedagógus életpályamodell - pedagógus bérintézkedés	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A jövőre nézve is biztosíthatóvá válik a megfelelő pedagógusellátottság, a pedagógus életpálya kiszámíthatóbbá válik.
	21. századi technológiai környezetre épülő, versenyképes közoktatás megteremtése - Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Hátránykompenzáló hatása van, javítja az esélyegyenlőséget, illetve hatással van a digitális kompetenciák növelésében.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
7.2.	feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára							
	A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésének-oktatásának támogatása	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Javul az ellátást nyújtó intézmények eszközellátottsága, valamint a helyben elérhető szolgáltatások kiterjesztése megvalósul.
	A minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítása a felső tagozaton - Magasabb színvonalú oktatáshoz való hozzáférés támogatása a kis létszámú feladatellátási helyeken	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Az alacsonyan teljesítő kis létszámú felső tagozatok integrációjával javulnak a tanulói eredmények, csökken a lemorzsolódás.
	A pedagógusok átképzése és az intézményvezetők vezetői készségeinek javítása	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A változó igényekhez igazodó pedagógus ellátottság javul.
	A tanári hivatás vonzerejének növelése - Hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusok számára többletjuttatás biztosítása	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A köznevelés esélyteremtő szerepe erősödik, a hátrányos helyzetű tanulók számára is biztosítottá válik a magas színvonalú oktatás.
	Sérülékeny tanulói csoportok (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma tanulók) sikeres iskolai előrehaladásának támogatása (Roma Szakkollégiumok, Tanoda, Útravaló Ösztöndíjprogram)		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A jövőre nézve is biztosíthatóvá válik a megfelelő pedagógusellátottság, a pedagógus életpálya kiszámíthatóbbá válik.
	Felsőoktatás							
	Gyakorlatorientált felsőfokú képzés infrastrukturális és készségfejlesztése	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Várható eredmények 2026. II. negyedév végére: Energiahatékonyságot fokozó, megújult felsőoktatási épületinfrastruktúra: 74467 m2 Telepített digitális eszközök felsőoktatási intézményekben: 46152 db Készségfejlesztésre irányuló oktatásban vagy képzésben részt vevő személyek száma: 68119 fő Intelligens szakosodáshoz kapcsolódó oktatásban vagy képzésben részt vevő személyek száma: 24885 fő
	Innovatív képzésformák a felsőoktatási intézményekben – Fokozatváltás a digitális felsőoktatásban a munkaerő versenyképességének növelése érdekében	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Várható eredmények 2026. II. negyedév végére: A kifejlesztett digitális képzési tartalmak száma: 1800 db A hallgatók és a felsőoktatásban dolgozók digitális készségeit fejlesztő programokban résztvevők száma: 34000
	Innovatív képzésformák a felsőoktatási intézményekben – Mikrotanúsítványt nyújtó képzések tesztelése a felsőoktatásban	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	késik	2024-ben a felsőoktatásban elindultak a mikrotanúsítványt adó képzések több egyetemen.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
7.3.	A hallgatói sikeresség fokozása lemorzsolódást csökkentő, tanulást támogató programokkal (agrár, MTMI, pedagógus, orvos-egészségtudományi képzési terület)	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	késik	Lemorzsolódó hallgatók arányának csökkenése az érintett felsőoktatási képzési területeken: 24%-ról 20,5 %-ra 2029-re.
	A hátrányos helyzetű hallgatók támogatása mobilitási és mentorálási programokkal	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Hátránykompenzációt szolgáló felsőoktatási intézkedéssel támogatott résztvevők száma 2029-ig: 11848 fő.
	A környezeti dimenziók integrálása az államháztartásba – a „ne okozzon jelentős kárt” (DNSH) elvének megvalósítása az állami finanszírozási programokban		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A DNSH elv alkalmazásával kapcsolatos útmutató, képzések.
	PROFFORMANCE oktatói teljesítményt értékelő eszköz (tool.profformance.eu) népszerűsítése a felsőoktatási intézmények körében, és a tanítást-tanulást fejlesztő központok létrejöttének, megerősödésének és hálózatosodásának elősegítése		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A PROFFORMANCE online oktatói teljesítményértékelő eszköz elérhető és használható. Az oktatói kiválóság adatbázis elérhető. Az Oktatói teljesítmény helyzete a felsőoktatásban című kiadvány elérhető online.
	„A Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú szakpolitikai stratégia 2016.” 2025–2026. évekre szóló cselekvési terve		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	végrehajtott	A cselekvési tervben megjelenített intézkedések teljes vagy részleges végrehajtása.
	A tanárképzés és tanártovábbképzés értékközpontú és gyakorlatorientált átalakítása		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	végrehajtott	A tanárképzés vonzerejének és képzési minőségének növelése.
	Bérfejlesztés a felsőoktatási intézmények által fenntartott köznevelési intézményekben és szakképző intézményekben		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A tanárképzés vonzerejének és képzési minőségének növelése.
	Energiakompenzáció		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Minőségibb felsőoktatás biztosítása.
	Több felsőoktatási intézmény komplex fejlesztése		2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Minőségibb felsőoktatás biztosítása.
	Szakképzés							
	Felülvizsgált Szakképzés 4.0 stratégia és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedéseket magában foglaló Cselekvési Terv		2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A stratégia és cselekvési terv megvalósításának eredményeként javul a szakképzés minősége, növekszik a piacképes szakmai tudással rendelkezők száma, és erősödik a szakképzés vonzereje.
	21. századi szakképző intézményfejlesztési program	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A fejlesztésben részt vevő szakképző intézmények modern infrastruktúrája növeli a szakképzés vonzerejét, mely által növekedhet a tanulólétszám is.
	Országos Központi Akkreditált Vizsgaközpont (OKAV) hálózat kialakítása	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Az OKAV kialakításával javul a szakmai és képesítő vizsgák országos elérhetősége, ezáltal növekedhet a szakmával, szakképesítéssel rendelkező szakemberek száma.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
	Szakképzési digitális tananyagfejlesztés	RRF	2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A szakképzési rendszer teljes képzési kínálata megújul tartalmilag, korszerű digitális tananyag jön létre. A szakmai oktatás minősége és a tanulók digitális készségei javulnak.
	Apáczai ösztöndíjprogram	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Az Apáczai Ösztöndíjprogram támogatja a szakképzésben részt vevő hátrányos helyzetű, jó tanulmányi eredményű tanulókat, ezáltal csökken a lemorzsolódás, nő a szakmát szerző, középfokú végzettséggel rendelkező fiatalok száma.
	Szakképzési hátránykompenzációs programok és rugalmas tanulási utak	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	késik	Csökken a lemorzsolódás, az alacsony képzettségű/végzettségű felnőttek szakmai oktatásban és képzésben való részvételének és annak sikeres elvégzésének biztosításával. Nő a programban részt vevők körében az alapkompenciák szintje, továbbá nő a szakmát szerzők száma.
	Minőségfejlesztés és továbbképzési paletta bővítése a szakképzésben	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Az intézkedés révén fejlődik a szakképző intézmények minőségirányítási rendszere, ezáltal a szakképzés minősége, bővül a szakképzésben oktatók továbbképzési kínálata.
	Mérés-értékelés, tudásbeszámítás és átjárhatóság fejlesztése a szakképzésben	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	Az intézkedés révén fejlődnek a szakképzésben a kompetenciamérés eszközei, valamint egységesebbé válik a felnőttek szakmai oktatásához kapcsolódó előzetes tudásmérési és -beszámítási rendszere. Javul a szakképző iskola és a technikum közötti átjárás lehetősége. A PIAAC-program mérési és feldolgozási ütemtervéhez igazodó feladatok teljesülnek.
	Pálya- és karrier-tanácsadás a szakképzésben	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	késik	A szakképzési centrumok bázisán létrejövő pálya- és karrier-tanácsadás révén nő a tudatos pályaválasztók száma, csökken a szakképzésben a lemorzsolódás.
	Szakképzési ágazati tudásközpontok létrehozása	PA	2024 3.3; 2022 3.3; 2020 2.3; 2019 2.3	2	4	1	folyamatban	A gazdasági, munkaerőpiaci igényeknek megfelelő, csúcstechnológiájú, magas hely-, eszköz- és gépigényű, Ipar 4.0 gyakorlati képzőhelyek jönnek létre a szakképzési centrumok bázisán. A szakképzési ágazati tudásközpontok hozzájárulnak ahhoz, hogy minél szélesebb tanulói körben és földrajzi területről elérhetővé váljanak a minőségi képzési szolgáltatások.
	Zöld készségek oktatása a középfokú szakképzésben		2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1	végrehajtott	Az intézkedés révén a szakképzésben tanulóknál kialakul a környezettudatos szemlélet, azaz, hogy szakmájuk milyen hatással lehet a gazdasági, természeti és társadalmi környezetre, valamint mit kell tenni ahhoz, hogy munkájuk során hozzájáruljanak a fenntarthatósági célok megvalósításához.
7.4.	Felnőttképzés							
	Egyéni Tanulási Számlák (ETSZ) rendszerének kifejlesztése és megvalósítása Magyarországon		2024 3.3; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1, 4	folyamatban	Nő a képzésben résztvevők száma, javulnak a munkaerőpiaci igényekhez igazodó készségek.
	"A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és	PA	2024 3.3; 2024 3.4; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4,8	1,4,6	folyamatban	Nő a képzésben résztvevők száma, munkaerőpiaci igényekhez igazodó készségek fejlesztése által javul a termelékenység.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
8.	termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül"							
	Mikrotanúsítványok hazai keretrendszerének kialakítása	PA	2024 3.3; 2024 3.4; 2022 3.3; 2022 5.3 2020 2.3; 2020 3.8; 2019 2.3	2	4	1,4,5	folyamatban	Javulnak a munkaerőpiaci igényekhez igazodó készségek. A jogszabályi környezet átalakítása.
	Egészségügy							
	Alapellátás fejlesztése	RRF	2022 3.4; 2020 1.2; 2020 1.3, 2019 2.4	2	3	16	folyamatban	Egészségben eltöltött évek számának növelése, EU átlaghoz történő további közelítése.
9.	A XXI. századi egészségügy feltételeinek kialakítása	RRF	2022 3.4; 2020 1.2; 2020 1.3, 2019 2.4	2	3	16	folyamatban	Egészségben eltöltött évek számának növelése, EU átlaghoz történő további közelítése.
	Az egészségügy digitális átállásának támogatása	RRF	2022 3.4; 2020 1.2; 2020 1.3, 2019 2.4	2	3	16	folyamatban	Egészségben eltöltött évek számának növelése, EU átlaghoz történő további közelítése.
	Az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs projekt – „Gondosóra”	RRF	2019 2.2;2020 2.2;2022 3.2;2023 3.1;2024 3.2;2023 3.3	2	3	12	folyamatban	Nő az idős emberek önálló életvitelének időszaka, nő az egészségben eltöltött évek száma. Tehermentesülnek a szociális és egészségügyi ellátó szervezetek, közszolgáltatók.
	Fenntartható gazdaság							
9.1.	Energiapolitika							
	Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása	RRF	2024 1.3; 2.3; 4.1; 4.2; 4.3;	1,3	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: a támogatás eredményeként mintegy 140-175 MW beépített napelem kapacitás és 50 MW beépített elektromos fűtési rendszer kapacitás jöhet létre.
	napelemes rendszerekkel kombinálva							
	Alternatív megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazását támogató reformok	RRF	2024 1.3; 22.3; 4.1; 4.2; 4.3;	1,3	7, 13	n.r.	folyamatban	Az alternatív energiaforrásokból megtermelt energia mennyisége nő, felhasználói köre bővül. A vonatkozó jogszabályi keret átalakításra kerül.
	Közüntézmények energetikai korszerűsítése	RRF/ PA	2024 1.3; 2.3; 4.1; 4.2; 4.3	1,3	7, 13	n.r.	folyamatban	A beruházás során a kiinduló állapothoz képest 30%-kal kell csökkennie a primer energiafogyasztásnak.
	Ipari szereplők és vállalatok energiahatékonyság-javító és megújuló energetikai fejlesztéseinek támogatása	RRF/ PA	2024 1.3; 2.3; 4.1; 4.2; 4.3	1,3	7, 9, 13	n.r.	folyamatban	A két támogatási program egyike a vállalkozások energiahatékonysági beruházásait ösztönzi, melynek célja legalább 30%-os energiamegtakarítás elérése. A másik program a saját felhasználású megújuló alapú energiatermelő berendezések és az azokhoz kapcsolódó tárolók telepítését célozza. Ezzel a megújuló alapú áramfelhasználás bővül és a hálózati vételezés, így annak leterheltsége is csökken.
	Energetikai hálózatok, digitalizáció, energiatároló-kapacitások fejlesztése	RRF/ PA	2024 1.3; 2.3; 4.1; 4.2; 4.3	1,3	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: a villamosenergia-hálózatra potenciálisan csatlakoztatható, időjárásfüggő megújuló energiaforrást hasznosító villamosenergia-termelő erőművi kapacitástöbblet: 1623 MW, Hatékonyságnövelő és ügyfelek kiszolgálását segítő digitális megoldások száma 23 db, Telepített okosmérők száma: 525 889, Telepített megújuló energiatermelést támogató meteorológiai állomások: 50 db
	A bio üzemanyagok bekeverési arányának növelése		2024 1.3; 2.3; 4.1; 4.2; 4.3;	1,3	7, 13	n.r.	folyamatban	A bekeverési arány növelése lehetővé teszi a Magyarországon termelt, vagy keletkezett, bio-üzemanyag alapanyagok

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
9.2.	Zöld közlekedés							felhasználását. Ez csökkenti a külső energiafüggőséget és a fosszilis üzemanyag felhasználás mértékét.
	Elektromosjármű-beszerzés vállalkozásoknak	RRF	2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: Forgalomba helyezett teljesen elektromos meghajtású gépjárművek száma vállalkozások saját használatában 12.500 db
	Elektromos töltőállomások telepítése	RRF	2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: 102 db töltőállomás létesítése.
	Nemzeti Kerékpáros Stratégia 2030		2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	3, 11, 13	20	folyamatban	2030-ban többen kerékpároznak hivatásforgalmi és szabadidős célból, ennek következtében nő a fizikai aktivitás, így egészségesebb a társadalom. Átalakulnak a városi terek, kisebb zsúfoltság, élhetőbb városi környezet. Tisztább városi levegő, növekvő turisztikai bevételek a kerékpározás révén.
	Vasúthálózati szűk keresztmetszet kiváltása TEN-T korridoron (Békéscsaba és Lőkösháza szakasz)	RRF	2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	8, 9	4, 5	folyamatban	Megtörténik a vasútállomások (Szabadkígyós, Kétegyháza, Lőkösháza) teljes vágányhálózatának korszerűsítése, 55 cm magasságú állomási peronok létesítése, 2 db aluljáró, liftek, perontetők építése, akadálymentesítés, térvilágítás kiépítése, utasforgalmi berendezések korszerűsítése.
	Egységes országos tarifa- és utastájékoztatási rendszer reformja	RRF	2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	1, 7, 9, 11, 13	3., 17, 20.	végrehajtott	A MÁV Országos Haváriaközpont jelentős előrelépést hozott a vasúti közlekedés biztonságának és gördülékenységének biztosításában. Az utasok számára nyújtott pontos és gyors tájékoztatás révén a központ hozzájárul a kényelmesebb és kiszámíthatóbb utazási élményhez, miközben a vasúti üzemirányítás számára hatékonyabb kríziskezelési eszközöket biztosít. A tarifa átalakítást követően 2024. március 1-től az előzőnél sokkal egyszerűbb, egységes tarifarendszer jött létre, amely egyformán érvényes minden helyközi belföldi szolgáltatásra.
9.3.	Közútfejlesztések (M4, M44, M49 egyes szakaszainak megvalósítása, valamint Mohács Duna-híd és kapcsolódó úthálózat megvalósítása)		2022 6.6; 2020 3.5; 2019 3.3	1	8, 9	4, 5	folyamatban	A nagy volumenű közúti fejlesztések eredményeként több mint 100 km új gyorsforgalmi út, valamint egy új 2x2 sávós Duna-híd (és 2x2 sávós kapcsolódó főúthálózat) is megvalósul 2025 és 2028. között.
	Fenntartható környezet							
	Koncessziós rendszer bevezetése - az állami hulladékgazdálkodási közfeladat hatékony ellátása, az uniós hulladékgazdálkodási célértékek elérése		2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	13	n.r.	folyamatban	Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat hatékony ellátása, ellátásbiztonság garantálása, EU-s hulladékgazdálkodási célkitűzések teljesítéséhez szükséges beruházások, beszerzések koordinált ütemezése és megvalósítása.
	Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2021-2027	PA	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	12, 13	n.r.	folyamatban	Az EU által meghatározott hulladékgazdálkodási célértékek teljesítése, a hazai hulladékgazdálkodás stratégiai irányainak meghatározása.
	Intelligens-okos hulladékgyűjtők kiépítése és ahhoz kapcsolódó zéró emissziós logisztikai eszközök beszerzése	RRF	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	11	n.r.	késik	A projekt megvalósulása esetén a közterületen gyűjtött hulladék elkülönítetten történő gyűjtésében előrelépés várható.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
	Az egyszer használatos üveg- és műanyag palackok, valamint fém italdobozok visszaváltási rendszerének bevezetése		2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	12	n.r.	végrehajtott	Növekszik az elkülönítetten gyűjtött és újrafeldolgozásra kerülő italcsomagolások mennyisége, valamint hozzájárul azok közterületen történő elhagyásának megelőzéséhez is.
	Magyarország Körforgásos Gazdasági Stratégiája és Akcióterve		2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	12	n.r.	folyamatban	A körforgásos és erőforrás-hatékony gazdaságra való átállás előmozdulása. Fenntartható gazdasági fejlődés, versenyképesség növekedése.
	Körforgásos Gazdaságra való átállást elősegítő pályázati felhívások (KEHOP Plusz, 2. prioritás)	PA	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	12	n.r.	folyamatban	A körforgásos és erőforrás-hatékony gazdaságra való átállás előmozdulása. A környezetbarát gyártási eljárások elterjedése és az erőforrás-hatékonyság fokozása a kkv-kban. Fenntartható gazdasági fejlődés, versenyképesség növekedése. A kiemelt hulladékok hasznosítását elősegítő beruházások megvalósítása.
	Zöld gazdasági gyártó-kapacitások kiépítése	RRF	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: Zöld technológia gyártására, vagy szolgáltatás nyújtására alkalmassá váló, vagy kapacitásbővítésben részesülő vállalkozások száma: 35 db
	Zöld technológiák alkalmazása	RRF	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	7, 13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: A beruházás eredményeként elért ÜHG és/vagy légszennyezés kibocsátás csökkenés kedvezményezettenként: 30 %
	Zöld gazdaság emberi erőforrásainak megerősítése	RRF	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	7,13	n.r.	folyamatban	2026 Q2-ig: Át- és továbbképzési programokat elvégzett személyek (tanúsítványok száma): 50 000 db, 2025 Q2-ig: Aon kurzusok száma, amelyekhez új zöld készségek tanulási tartalmat fejlesztettek ki: 40 db.
	Nemzeti Víziközmű-köszolgáltatási Stratégia	PA	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	6, 9, 11, 12	1, 5, 6, 10, 20	folyamatban	A Nemzeti Víziközmű-köszolgáltatási Stratégia célja a társadalom és a víziközmű-szolgáltatás viszonyának a feltárása és erre támaszkodva intézkedések elősegítése a hosszútávon történő fenntarthatóság és zavartalan működés megteremtése érdekében.
	Víz Keretirányelv végrehajtásával kapcsolatos monitoring rendszer kiépítése	PA	2022 5.1; 2020 3.6;	1	13	2, 3	végrehajtott	A projekt keretében létrejött „1 db tudásbázis” 11 projektelemen keresztül valósult meg. A projektelemekekben informatikai és módszertani fejlesztéseken túl a VKI monitoring végrehajtását segítő mérőeszköz állomány korszerűsítése, valamint a mennyiségi és minőségi mérőállomások fejlesztése valósult meg. A projekt hatásaként javult a monitoring rendszer mérőképessége, segítve ezzel a Víz Keretirányelv szerinti monitoring programok végrehajtását, valamint a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv elkészítését.
	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő intézkedések felgyorsítása a vízgazdálkodás területén	RRF	2022 5.1; 2020 3.6;	1	13, 15	2, 3	végrehajtott	A végrehajtott fejlesztésekkel a vízgazdálkodási fejlesztésekkel érintett területek nagysága: 1,1 millió ha-ra nőtt.
	Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés	PA	2022 5.1; 2020 3.6;	1	13, 15	2, 3	végrehajtott	A végrehajtott fejlesztésekkel az árvízvédelmi intézkedések előnyben részesülő lakosság: 1,2 millió fővel nőtt.
	Országos Rekonstrukciós Program		2022 5	1	6, 11, 12	20	folyamatban	Az előregedett hazai ivóvíz-hálózat, miatti vízvesztesség jelentős mértékű csökkentését célozza meg az ORP.
	A biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája végrehajtása		2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	15, 6, 11, 12, 13	n.r.	folyamatban	Hazánk változatos természeti értékeinek hosszú távú fennmaradása, ami a magyar lakosság jóllétét is szolgálja.

Nr.	Reform/beruházás	RRF / PA	CSR	Közös Prioritás	SDG célok	Szociális Pillér	Státusz	Várható hatás
	Természetvédelmi beruházások megvalósítása - 2021-2027/2029	PA	2022 5.1; 2020 3.6; 2019 3.4	1	15	n.r.	folyamatban	A biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos hazai problémák kezelése, a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok elterjesztése. A természeti értékek és területek állapotának javításához és fenntartásához szükséges ökológiai és műszaki feltételek megteremtése mintegy 70 000 hektárnyi területen; a természetvédelmi adatok elérhetőségének javulása; a természetes ökoszisztémák és szolgáltatásaik megőrzésével kapcsolatos szempontok ágazati tervezési folyamatokba történő hatékonyabb integrációja.

